

KELEIVIS

THE TRAVELER LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS
PRENUMERATA METAMS:
Amerikoje, Kanadoje, Pie-
tų Amerikoje, Europoje. \$4.00
KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

KELEIVIS
Lithuanian Weekly
Represents over 75,000 Lithuanians in
New England and about 1,000,000
in the United States
KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

NO. 19

"Keleivis" Telefonas:
SO 8-3071

SOUTH BOSTON, MASS., GEGUŽĖS (MAY) 12, 1954

Entered as Second Class Matter February 23, 1905, at the Post Office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879

Atskiro Numerio
Kaina 10 Centų

49 METAI

Prancuzai Ženevoje Pasiūlė Paliaubas Indokinijoje

Siūlo Tuoj Pat Sulaikyti Karo Veiksmus; Nustatyti Zonas, Kur Priešingos Kariuomenės Būtų Koncentruojamos; Įvesti Tarptautinę Priežiūrą, kad Paliaubų Sutartis Būtų Vykdoma; Komunistai Siūlo Kviesti Daugiau Jų Lėlių į Derybas

Ženevos konferencijos derybos dėl Korejos užsikirto ir nejudė iš vietos. Gal vėliau pasirodys, kad ir dėl Korejos dar galima šis tas sutarti, bet tuo tarpu konferencija pradėjo svarstyti taikos atstatymą Indokinijoje. Prancūzija, bendrai su Laosu, Kambodžijos ir Anamitų atstovais pasiūlė planą karo veiksmams Indokinijoje sulaikyti. Tas planas numato: tuoj pat sulaikyti karo veiksmus; sutraukti reguliarią abiejų šalių kariuomenę į tam tikras zonas; nuginkluoti partizanų užfrontes, kad karo veiksmai tikrai sustotų visame krašte ir įvesti tarptautinę priežiūrą paliaubų sutarčiai vykdyti.

Bolševikų delegacijos kol kas į prancūzų pasiūlymą nieko neatsakė, bet Anamitų bolševikų delegacija, Kinijos remiama, pasiūlė, kad į Ženevos derybas būtų pakviestos Laosas ir Kambodžijos bolševikų delegacijos, nes esą ir tose dviejose valstybėse esančios kokios tai bolševikiškos vyriausybės. Vakarų atstovai šitą pasiūlymą atmėtė, nes jokių bolševikiškų vyriausybių nei Laose nei Kambodžijoje niekas nežino ir bolševikai tyčia sulipdė savo lėlių "vyriausybes" toms šalims, kurias ir nori atsigabenti į Ženevos derybas.

Dėl prancūzų plano bolševikų delegacijos neoficialiai pasisakė prieš, bet kol kas savo plano dar nepasistūlė.

Dėl Korejos bolševikai jau parodė, kad jiems susitarimas ten visai nerūpi. Dėl Indokinijos greit pasirodys, ar bolševikai ten nori taikos, ar nori tęsti karą.

Zukovas "Išpėja" Ameriką

Sovietų maršalas Zukovas, kuris prie Stalino buvo laikomas užpečkyje, dabar pasiskelbė "Pravdoje" ir sako, kad rusai neužmirš Amerikos ir Anglijos pagalbos kare prieš fašistinę Vokietiją, bet kartu tas maršalas išpėja Ameriką dėl jos neva tai agresingos užsienių politikos ir sako, kad Amerika "žaidžia su pavojinga ugnimi."

Sovietų NKVD agentas Chochlovas, kuris pasidavė amerikiečiams ir jiems išdavė rusiškų šnipų tinklą Europoje, dabar atvyko Anglijon ir anglų policijai duoda parodymus apie Sovietų agentų veiklą tame krašte.

Mirties Bausmė Sovietų Rusijoje

Sovietų Rusija įvedė mirties bausmę kriminalistams, papildžiusiems žmogžudystę. Iki šioliai bolševikai mirties bausmę taikindavo tik politiniams prasikaltėliams, kurie buvo kaltinami šnipinėjimu, išdavyste ar sabotažu. Dabar mirties bausmė bus taikoma ir kriminalistams.

Tarp 1947 ir 1950 metų mirties bausmė Sovietuose buvo panaikinta, bet 1950 metais bolševikai vėl ją įvedė politiniams prasikaltėliams bausti, o dabar jos taikymas išplečiamas.

Zinovai sako, kad padidėjęs kriminalizmas paskatino Rusijos vyriausybę įvesti mirties bausmę ne tik politiniams, bet ir kriminaliniams prasikaltėliams.

Sviesto Perteklių Parduos Užsieniams

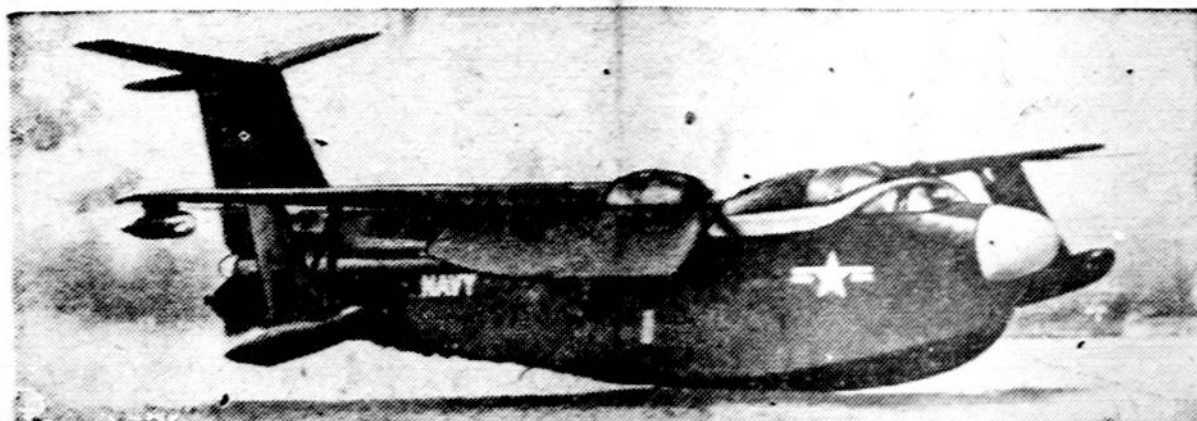
Amerikos vyriausybė nori parduoti sandėliuose sukrautą perteklių sviesto į užsienius pagal rinkos kainas. Kalbama, kad gal būtų Angliją bus parduota apie 40,000,000 svarų. Sviestas bus parduodamas tokiu būdu, kad nenumušus sviesto kainų kitoms sviestų eksportuojančioms šalims.

Žemės ūkio departamentas praneša, kad jis dabar turi savo įvairiuose sandėliuose visokių žemės ūkio produktų perteklių už 6,229,489,000 dolerių.

ATOMINIS PLANAS NUĖJO NIEKAIS

Su dideliu triukšmu prezidentas D. D. Eisenhower savo laiku pasiūlė sujungti visų valstybių atominis tyrinėjimus į vieną centrą ir pagreitinti atominės energijos pritaikymą taikos tikslams. Toks pasiūlymas buvo padarytas ir Sovietų Rusijai. Bet dabar rusai prezidento pasiūlymą atmetė. Jie tą padarė reikalaudami, kad pirm negu atominiai tyrinėjimai bus sujungti viename centre, turi būti nutarta uždrausti atominis ginklus, neįvedant kartu aiškios ir griežtos atominio ginklų gamybos kontrolės. Amerikai toks rusų siūlymas yra nepriimtinas, o todėl ir prezidento pasiūlymas, apie kurį daug kalbėta ir rašyta, nuėjo niekais.

VĖLIAUSIAS KARO LAIVYNO SUBMARINŲ MEDŽIOTOJAS



Karo laivynas dabar gamina šitokius naujausius lėktuvus, kurie yra įrengti povandeniniams laivams medžioti ir naikinti. Naujas lėktuvas, oficialiai vadinamas P5M-2, turi vėliausius prietaisus submarinams sekti ir daug povandeninių bombų užkietims submarinams daužyti.

Prancuzai Liudi Dėl Dienbienphu

Gegužės 8 d., antrojo pasaulinio karo pabaigos diena Europoje, Prancūzijoje pereiną savaitę buvo atžymėta, kaip tautos liūdesio diena dėl Dienbienphu tvirtovės praradimo.

Dienbienphu gynime prancūzai neteko apie 14 tūkstančių karių. Daugumas jų žuvo kovose, kiti buvo sužeisti ar pateko į priešų nelaisvę. Vieno sustiprinto punkto 2,000 karių, pagal Pekino radio pranešimą, visi buvo "sunaikinti", kai jie bandė prasiveržti pro bolševikų linijas. Tvirtovės vadas, gen. de Casties, paskutiniame pranešime, sakė, kad priešinimasis yra nebegalimas, nes priešas jau įsiveržė į tvirtovės vidurį ir "mus užlieja". Jo paskutiniai žodžiai buvo: "Vive la France" (tegyvuoją Prancūzija!).

Naujas Skyrius Justicijos Departamente

Justicijos departamentas nutarė įsteigti naują skyrių, kuriam pavedama aiškinti šnipinėjimo ir išdavystės bylas. Iki šioliai tokios bylos buvo aiškinamos bendrojo kriminalinio departamento. Naujojo skyriaus viršininku prezidentas paskyrė prokurorą Wm. F. Tompkins iš New Jersey. Naujas skyrius aiškins ir prasikaltimus prieš Smith aktą, pagal kurį daug komunistų vadų jau padėta į kalėjimą.

Turkai Duoda Gerą Pavyzdį

Turkija atsakė į Maskvos protesto notą dėl Turkijos ir Pakistano draugystės sutarties ir pataria rusams nekišti savo nosį, kur jiems nereikia. Turkai sako, kad jie nemato jokios prasmės ginčytis su rusais ir ateityje į jų protestus nieko neatsakys, o Turkijos taikinę politiką bus vedama pagal Turkijos interesus.

Šnipai Norvegijoje

Norvegų teismas nuteisė penkis žmones už šnipinėjimą Rusijos naudai. Visi nuteistieji yra komunistai. Keturi šnipai padėti į kalėjimą, o vienas dėl kaltės įsitenėjimo paliktas laisvas.

DIENBIENPHU NEATSILAIKĖ

Gegužės 7 d. Prancūzijos ministrų pirmininkas J. Laniel pranešė parlamentui, kad Dienbienphu tvirtovės gynėjai Indokinijoje yra nugaltėti, po 55 dienų drąsaus gynimosi. Koks likimas ištiko tvirtovės gynėjus, išlikusių gyvų, prancūzų vyriausybė sakėsi neturinti žinių.

Prancūzijos parlamentas žinią apie Dienbienphu pralaimėjimą pasitiko tylą ir tuoj pertraukė posėdį liūdesio pareiškimui. Net ir prancūzų komunistai nedrįso viešai džiūgauti dėl jų vienminčių kruvino laimėjimo prieš jų tautiečius.

Taft-Hartley Bilius Nebus Pakeistas

Senatas 50 balsų prieš 42 balsus nutarė Taft-Hartley įstatymo pakeitimą grąžinti komisijai. Tas reikšia, kad šiame kongrese įstatymas nebus pakeistas.

46 demokratai, 3 republikonai ir 1 nepriklausomas senatoriai balsavo už įstatymo grąžinimą komisijai. Prieš įstatymo pakeitimą, kaip jis buvo vyriausybės pasiūlytas, griežtai pasisakė darbininkų unijos, o todėl demokratų senatoriai vieningai balsavo prieš įstatymo keitimą dabartiniu laiku.

Išsprogdo Ketvirta Vandenilio Bomba

Japonų mokslininkai sakosi pastebėję, kad amerikiečiai išsprogdo Pacifiko salelėse ketvirtą vandenilio bombą. Esą bomba išsprogdo tarp balandžio 25 ir 27 dienų. Japonai savo spėjimą remia tuo, kad Japonijoje iškristę lietus rodo didelį radioaktingumą.

Kiek Dienraščių Pasaulyje?

Jungtinių Tautų organizacija skelbia, kad šiaip geležinės uždangos iš viso yra 7,520 dienraščių, kurie turi bendrą skaitytojų skaičių 217,174,490. Skaitytojai Amerikoje, Anglijoje ir Japonijoje sudaro 53% visų dienraščių skaitytojų laisvajame pasaulyje.

Š. Lauryno Kanalas Kasamas Bendrai

Gegužės 6 d. atstovų rūmai, 241 balsu prieš 158, nutarė, kad Amerika dėtusi prie Š. Lauryno kanalo kasimo bendrai su Kanada.

Š. Lauryno kanalo kasimo klausimas Amerikoje buvo svarstomas per 50 metų, o kongrese tas reikalas per 20 metų yra daug kartų svarstytas ir vis būdavo atmetamas. Pernai Kanada nutarė viena pati tą kanalą kasti ir Amerikai teko galutinai apsispręsti, ar prie jo kasimo dėtis ar ne. Nutarta dėtis. Senatas pasisakė už dėjimąsi 51 balsu prieš 33 sausio 20 d.

Š. Lauryno kanalas jungs Didžiuosius Ežerus su Atlanto vandenynu ir tokie miestai, kaip Detroitas, Clevelandas, Chicago ir k. bus prieinami didiesiems vandenynų laivams.

ANGLIŲ KASYKLOS TARIASI DEL KRIZĖS

Anglių kasyklos dabar pergyvena didelę krizę, veik tokią pat, kaip 1930 metais. Anglių pareikalavimas krašte vis mažėja, o todėl daug kasyklų turi visiška užsidaryti. Kasyklų savininkai nutarė gegužės 21 ir 22 d. susaukti Chicagoje nepaprastą pasitarimą ir aptarti priemones, kokių jie ir vyriausybė turėtų imtis, kad anglių gamybą pakeltų ir nors kiek sumažintų aliejaus ir natūralinio gazo konkurenciją anglims.

Tikisi Laimėti Rinkimus

Pereiną savaitę demokratų partija buvo sukvietusi konferenciją į sostinę. Partijos kalbėtojai reikė didelio optimizmo dėl šio rudens rinkimų. Demokratai yra įsitikinę, kad ateinančias kongresas bus demokratų vyraujamas. Demokratai pirmą kartą griežtai kritikavo vyriausybės užsienių politiką ir ypač tos politikos nepasisekimą Indokinijoje. Demokratai mano, kad į vidaus politikoj republikonų administracija silpnai pasirodė ir todėl nebegaus krašto pasitikėjimo.

Republikonai mano, kad demokratų optimizmas netiesiogiai darbinas ir spėja, jog taktis pradeda kelti visokių nelengva bus atsilauki.

Prezidentas Siūlys Didinti Amerikos Kariuomenę

Krašto Gynimo Biudžetas Bus Siūloma Padidinti; Kalbama Įvesti Priverstiną Kariską Jaunuomenės Apmokymą; Indokinijos Krizei Pasitikti Reikalinga Daugiau Karo Pajėgų; Pasitarimai dėl Kolektyvinio Saugumo Organizavimo Azijoje Tęsiasi

Unijos Reikalauja Viešųjų Darbų

Amerikos unijos, C. I. O., A. Darbo Federacijos ir angliakasių kreipėsi į prezidentą Eisenhowerį reikalaujamos, kad tuoj pat imtųsi viešųjų darbų kovai su nedarbu. Jos taip pat reikalauja, kad eiliniams piliečiams būtų sumažinti mokesčiai.

Vyriausybė pereiną savaitę paskelbė, kad bedarbių skaičius krašte sumažėjo 260,000 ir dabar siekia 3,465,000. Pirmą kartą per šešius mėnesius bedarbių skaičius žymiai sumažėjo.

Unijos sako, kad bedarbių sumažėjimas paskutiniomis dienomis yra sezoninis reiškinys ir nereikšia, kad ūkio gyvenimas eina gėryn.

Istatymas Priimtas, Bet Neveikia

Prieš 9 mėnesius buvo priimtas įstatymas, pagal kurį į Ameriką gali atvykti 209,000 ateivių virš imigracijos įstatyme numatytą kvotą. Įstatymas priimtas, bet jo vykdymas dėl įvairių priežasčių vis trukdosi. Kol kas pagal naują įstatymą į Ameriką atvažiuo tik 8 žmonės, kurių skaičiui yra du mažai našlačiai. Sen. Lehman iš New Yorko kreipėsi į prezidentą, kad jis paskatintų įstatymo vykdymą plačiau atverti Amerikos duris tiems žmonėms, kuriuos įstatymas numato įleisti.

MCCARTHY-ARMIJOS GINČAS AIŠKINAMAS

Šią savaitę senato pakomisija, vedama sen. Mundt, teisia aiškinimą sen. McCarthy ir armijos vadų ginčo. Republikonai senatoriai toje pakomisijoje nori su trumpinti aiškinimą ir iš klausius sen. McCarthy liudijimą, baigti viešą liudinių apklausinėjimą. Senatūrai demokratai mano, kad visų liudininkų parodymai turi būti vieši, kaip buvo armijos sekretoriaus R. Stevens, kuris dar ir šią savaitę, jau 13-tą dieną, atsakinėja į įvairius klausimus. McCarthy-armijos ginčo aiškinimas daug žmonių piktino. Ginčas atrodo toks menkas, o armijos sekretoriaus apklausinėjimas toks griežtas ir tyčia ištes, kad daug kam tas spektaklis pradeda kelti visokių abejonių.

Prezidentas D. D. Eisenhower tariasi su savo patarėjais dėl peržiūrėjimo karo biudžeto, kaip jis buvo pasiūlytas kongresui. Vyriausybė siūlė kongresui sumažinti karo išlaidas 5 bilijonais dolerių, palyginus su pernykščių metų išlaidomis, ir sumažinti armiją nuo 20 iki 17 divizijų. Iyviai Indokinijoje parodė, kad toks kariuomenės mažinimas gali būti pavojingas ir todėl vyriausybė iš antro karto nutarė persvarstyti krašto gynimo biudžetą ir ypač kariuomenės mažinimą. Laukiama, kad vyriausybė tuoj pat siūlys kongresui nemažinti krašto gynimo išlaidų ir net siūlys įvesti kariską jaunuomenės apmokymą, kad Amerikos ginkluotos pajėgos turėtų paruoštų vyrų didesnes atsargas.

Vyriausybė veda pasitarimus su kongreso vadais dėl Indokinijos gynimo galimybių. Dabar Amerika stengiasi sujungti Azijos ir Europos suinteresuotas tautas į vieną karo sąjungą pietryčių Azijai ginti, bet tam tikslui Amerika turės pasisądėti tokioje sąjungoje dalyvauti ir, reikalingu esant, mesti savo kariuomenę Azijos saugumui ginti. Valstybės sekretorius šią savaitę turi pasitarimus su kongreso vadais, kad vėliau, susitarus su kitomis valstybėmis dėl bendro Azijos gynimo, kongrese nekiltų kliūčių susitarimui patvirtinti.

Indokinijos krizė priverstė vyriausybę peržiūrėti jos ginklavimosi ir jos užsienių politiką, kad tokie įvykiai, kaip Indokinijoje, nebepasikartotų.

ANGLIJA IŠVARO DU RUSŲ DIPLOMATUS

Anglijos vyriausybė išakė dviems rusų bolševikų diplomatom Sovietų ambasadoje apleisti Angliją bėgdyje 10 dienų. Rusų diplomatai kaltinami užsiėmę šnipinėjimu. Iš Anglijos išvaromi majorai I. Pupyšev ir A. Gudkov.

502,184 VAIKAI ISKIEPYTI PRIEŠ POLIO

Šį pavasarį jau virš pusės milijono vaikų buvo įskiepyti naujais vaistais prieš vaikų paralyžiaus ligą. Vaikų įskiepyjimas dar tęsiasi. Nauji vaistai prieš vaikų paralyžių bandomi 44-riose valstijose.

Svarbios Diskusijos

Grijus valstybės sekretoriui John Foster Dulles iš Ženevos konferencijos, tai konferencijai vos prasidėjus, čia pasigirdo balsų, kad Amerikos užsienio politika susilaukė didelio pralaimėjimo, ypač Indokinijos klausime.

Ženevos konferencija, kaip žinoma, susirinko išspręsti Korejos ir Indokinijos skaudžius klausimus. Dėl Korejos, rodos, visiems jau aišku, kad to krašto suvienijimas ir taikos ten atstatymas yra ateities reikalas, kada Rytų-Vakarų santykiuose įvyks koks nors radikališkas pasikeitimas arba karinės imtynės. Šiuo tarpu Koreja lieka padalyta, kaip padalyta yra Vokietija. Bet Indokinija, rodos, yra visai kitoks reikalas.

Indokinijoje jau aštunti metai eina karas. Ten kariauja iš vienos pusės prancūzai ir dalis vietinių žmonių prieš bolševikus, kurie gauna pagalbą iš Rusijos ir ypač iš komunistinės Kinijos. Kiek seniau buvo abejonių dėl Indokinijos karo, nes daug kam atrodė, kad prancūzai ten kariauja su vienu tikslu—išlaikyti savo kolonijas. Dabar tos abejonės atpuolė ir Indokinijoje karas eina dėl to, ar Indokinijos tautos bus laisvos, ar jos pateks į bolševikų diktatūros spąstus. Prancūzų pretenzijos į Indokinijos koloniją atpuolė ir Indokinijos tautos dabar žino, kad atmušus bolševikų puolimą, jos galės gyventi nepriklausomą gyvenimą.

Indokinija laisvajam pasauliui yra svarbi kaip pagrindinė pozicija pietryčių Azijai ginti. Jei Indokinija patenka į bolševikų rankas, tada ir Burma, ir Siamas, ir Malajai, ir Indonezija, o gal net ir Indija su Pakistanu, anksčiau ar vėliau, irgi atsidurs anapus geležinės uždangos. O tada pasaulio ir taip jau pasiilusi lygsvara pasisuks dar labiau Rusijos ir Kinijos imperializmo naudai.

Indokiniją gelbėti atrodo pirmos eilės reikalas. Taip čia ir buvo kalbama. Taip kalbėjo šalies prezidentas ir ypač tą reikalą ne kartą kėlė valstybės sekretorius. Bet kada karas Indokinijoje priėjo tam tikro persilaužimo, ypač patekus prancūzų tvirtovei Diebienphu į kritišką padėtį. Amerika nuo savo žodžių atsimetė ir reikalą paliko spręsti „jungtinei akcijai“, arba dešimčiai valstybių, kurios paskubomis nepajėgė susitarti dėl bendrų žygių Indokinijai gelbėti, o kai kurios šalys, kaip Anglija, pasisakė nenorinčios iki Ženevos derybų net tartis dėl bendros akcijos. Ženevos konferencijoje Anglija, visada dosni svetimomis žemėmis, siūlo Indokiniją padalyti, kaip kadaise Chamberlaino rankomis buvo padalyta Čehoslovakija.

Amerikos užsienio politika, akivaizdoje Indokinijos krizės, pasikabino ore. Po aiškių ir griežtų pasisakymų už Indokinijos gelbėjimą, dabar tenka kalbėti apie sukūrimą ateityje Pacifiko valstybių karinės sąjungos, kuri, girdi, gins susijungusių kraštus nuo naujų bolševizmo puolimų, o Indokinija taip ir palieka neaiškioje padėtyje. Dėl jos likimo prancūzai tariasi su kinais, su rusais ir su Indokinijos bolševikais, bet Amerika tose derybose vaidina tik antraeilį vaidmenį ir jau skelbiasi sutinkanti su Indokinijos padalijimu.

Priešingumas tarp skelbtos politikos gelbėti Indokiniją ir traukimas iš sprendžiamame momente, sukėlė kraštą daug diskusijų. Diskusijų sukėlė ir Amerikos santykiai su sąjungininkais, nes niekam nėra aišku, kodėl Amerika taip ilgai laukė susitarti su tais sąjungininkais dėl Indokinijos gelbėjimo. Diskusijų kelia ir Amerikos karinė politika, kuri yra neatskirama nuo užsienio politikos. Mažinimas kariuomenės, Indokinijos įvykių akivaizdoje, gali pasirodyti tokia pat tragiška klaida, kokia buvo karo pajėgų mažinimas prieš Korejos karą.

Diskusijos dėl užsienio politikos ir dėl ginklavimosi vyksta ne tik tarp politinių partijų, bet jos giliai jaudina visą visuomenę ir, atrodė, kad tik šio rudens rinkimai pasakys tais klausimais svaresnį žodį.

Apžvalga

SOVIETŲ VEIDMAINYSTĖ

Sovietų Rusija ratifikavo (patvirtino) genocido konvenciją. Dėl to Maskvos žėsto „The New York Times“ gegužės 5 d. vedamajame rašo:

„Daug tragiškos ironijos yra pranešime, kad Sovietų Sąjunga ratifikavo genocido konvenciją. Jei Al Capone būtų įstojęs nariu į Blaivybės Sąjungą (Anti-Saloon League), mes galėtume turėti panašų įvykį: vienas santykiuose, nors dargi Capone'is prasižengimai nu-blanksta į nieką palyginus su Sovietų rekordu. Kaip kitaip, jei ne genocidu, galime mes vadinti nesuskaitomą Sovietų mažumų išblaškymus, žudymus ir kalinimus per pastaruosius 37 metus? Kur yra Krimo to-toriai, Volgos vokiečiai, čečėnai, ingušai, kurie ramiai gy-

veno savo istorinėse žemėse iki Sovietų politinė policija juos pasmerkė? Kiek milijonų ukrainiečių, estų, lietuvių ir latvių Kremlius išsiuntė į vergų stovyklas mirčiai? Šalia Hitlerio, Stalinas buvo vienas iš didžiausių genocido vykintojų naujausiais laikais. Dabar tie žmonės, kurie buvo Stalino artimiausieji padėjėjai, turi akis ratifikuoti sutartį, kuri draudžia genocidą!”

Laikraštis toliau pastebi, kad jau girdisi protesto balsai prieš šią Maskvos veidmainystę ir mano, jog gerai yra, kad rusų pavergtųjų tautų žmonės kelia protestus ir reikalauja traukti Sovietų diktatūrą atsakomybėn už jos papildytas žmogžudynes ir ištisų tautų naikinimus. Žinoma, joks teismas bolševikų nenuteis, bet pasaulyje yra

VIESULAS NUNEŠĖ MIESTELI



Uzperėta savaitė Oklahomos valstijoje siantė stiprūs viesulai ir pridarė daug nuostolių. Čia matosi vaizdas iš Meeker, Okla., miestelio, kuris, pagal pranešimus, yra pusiau sunaikintas. Paveiksle matomas butas, iš kurio liko tik laužynė.

aukštesnis teismas, kaip tarptautiniai tribunolai, ir „žmoniškais“ ir norėtų, kad prieš tą viešosios nuomonės teismą bolševikų veidmainystė turi būti traukiama atsakomybėn.

Laikraštis dar sako, kad kiekvienas žinantis bolševikų diktatūros istoriją, negali tikėtis, kad dabar Maskvos politika pasikeis ir bus žmoniškesnė. Tokių vilčių niekas negali turėti. Maskvos budeliai, kaip dar seniau, taip darys ir ateityje, o genocido sutarties ratifikavimas jiems yra tik propaganda.

Bolševikai nori dėti tarptautinius tribunolus, ir „žmoniškais“ ir norėtų, kad prieš tą viešosios nuomonės teismą bolševikų veidmainystė turi būti traukiama atsakomybėn. Tiesiogiai faktai rodo, kad Maskvos diktatoriai visai nekreipia dėmesio į savo įvairius pasipriešinimus, o todėl ir genocido sutartis nieko nepakeis jų politikoj. Turint reikalo su tokiais žmonėmis pasaulis turi atsiminti, kad ir bolševikų siūloma sutartis apie draudimą atominių ginklų irgi būtų tik tuščias žodis, kurį bolševikai sulaužytų prie pirmos progos.

McCarthy ir Armijos Gincas

Jau dvi savaitės eina viešas baltinių skalbimas viešose baltinių skalbimo viešose senato pakomisijoje, kuri aiškina senatoriaus McCarthy ir armijos civilių vadų gincą dėl eilinio kareivio Shine privilegijų.

Kol kas apie eilinio Shine pasivaikščiavimo subatvakariais su merginomis mažai ką tegirdėjome. Bet užtat girdėjome apie sulaikytas nuotraukas ir net per 4 dienas girdėjome kalbant apie vieną slapta FBI laiską, rašytą armijos žvalgybos skyriui. Tokį laiską iš kišenės ištraukė senatorius McCarthy ir pasisakė jį gavęs slapta iš kokio tai armijos karininko. Pasodintas į liudininko kėdę, senatorius McCarthy prisiekė sakyti „tiesą, visą tiesą“, bet iš kur jis tą laiską gavo, jis taip ir nepasakė. Jis pasisakė, kad jam, kaip tyrinėtoju, nevalia išduoti paslapties, iš kokio baltinio jis rankiojo savo žinias, o todėl ir to karininko, kuris, laukdamas savo priešaika, suteikė senatoriui ne visai tikrą laiško nuorašą, senatorius neišdavė.

Tuo tarpu jau 12 dienų su pertraukomis pakomisijoje liudija armijos sekretorius R. Stevens. Jis liudija apie įvairiausių klausimų ir daugiausiai jį klausinėja sen. McCarthy, kuris vienas užima daugiausia laiko, negu visi klausinėtojai kartu paėmus. Atrodė, kad senatorius gali savo apkalbinėjimą testuoti iki paskutinio teismo dienos ir tyrinėjimams galo nesimato.

Jei atmeti eilinio kareivio Shine reikalą, tai kas palieka iš viso to baltinių skalbimo Washington? Lieka keletas dalykų, kurie yra visiems svarbūs. Pirmiausias klausimas, kuris dabar sprendžiasi Washingtono, skalbykloje, yra tas, kas yra vyriausias vadovaujantis asmuo re-publikonų partijoj? Prezidentas Eisenhower ar senatorius McCarthy?

Kitas svarbus klausimas yra tas, kas vadovauja krašto politikai? Vykdomoji valdžia ar kongresas? Pagal konstituciją, kongresas leidžia įstatymus, o vykdomoji valdžia valdo prisilaikymą veikiančių įstatymų. Jei įstatymų leidimui kongresas nori gauti kokių nors informacijų, jis gali daryti tyrinėjimus, liudininkų aplausinėjimus ir gali net tikrinti valdžios įstaigų darbą. Bet valdymo reikalus yra vykdomosios valdžios rankose.

Senatorius McCarthy su-manė pagarsėti bolševikų medžiokle. Tą medžioklę jis vykdė įvairiose valdžios įstaigose ir paskutiniu laiku ypač smarkiai buvo įnikęs tikrinti, ar armijoje nėra kartais prisivisusių bolševikų. Gynimasis nuo bolševikų, svetimos valstybės agentų, yra vykdomosios valdžios reikalas, bet senatorius McCarthy mano, kad vykdomoji valdžia, dargi republikonų vedama vyriausybė, neužtenkamai griežtai kovoją su bolševizmu krašto viduje, o todėl jis stengiasi išaiškinti ir iškelti viešumon bolševikus ar bolševikų užtarėjus armijos eilėse. Kol kas jis nieko nesurado, nieko nesusekė ir nieko viešumon neisekė, ko vyriausybė nežinojo, bet triukšmą jis pridaro daug ir sau reklamą pasigamina tiek ir tiek.

Senatorius McCarthy su-manė pagarsėti bolševikų medžiokle. Tą medžioklę jis vykdė įvairiose valdžios įstaigose ir paskutiniu laiku ypač smarkiai buvo įnikęs tikrinti, ar armijoje nėra kartais prisivisusių bolševikų. Gynimasis nuo bolševikų, svetimos valstybės agentų, yra vykdomosios valdžios reikalas, bet senatorius McCarthy mano, kad vykdomoji valdžia, dargi republikonų vedama vyriausybė, neužtenkamai griežtai kovoją su bolševizmu krašto viduje, o todėl jis stengiasi išaiškinti ir iškelti viešumon bolševikus ar bolševikų užtarėjus armijos eilėse. Kol kas jis nieko nesurado, nieko nesusekė ir nieko viešumon neisekė, ko vyriausybė nežinojo, bet triukšmą jis pridaro daug ir sau reklamą pasigamina tiek ir tiek.

Kai Montrealy 1909 metais atsirado lietuvis kunigas, tai Gružinskas tuoj jam užkliuvo. Jam, aišku, nepatiko, kad Gružinskas platino „Keleivį“. „Keleivį“ ir panašius laikraščius ir knygas. Jis darė visokių kliūčių, bet negalėjo nieko padaryti. Gružinskas nesiliovė pažangiają spaudą platinti.

Kaip vandens lašas, nuolat lašnodamas, suazižo akmenis, taip mūsų tauta, nepaliaudama kirsti burliokų šaknis Lietuvoj, iškovojo sau laisvę.

Knygnešių karalius Jurgis Bielinis.

mos kongreso nariams, ar bent kongreso tyrinėjimo komisijoms. Tuo pasisakymu sen. McCarthy aiškiai veržiasi į vykdomosios valdžios sritį ir nori save patatyti koku tai viršprezidentu, kuris gali po valdžios įstaigų paslaptis raus-tis ir jose ieškoti bolševizmo tvalko arba ir sau reklamą.

Tie du klausimai, vadovavimas republikonų partijai ir vykdomosios valdžios santykiai su įstatymus leidžiamuoju organu (kongresu), dabar ir aiškinami senato pakomisijoje. Kad tam klausimui aiškinti reikėjo suruošti keistą tyrinėjimo cirką dėl kareivio Shine privilegijų, yra gana liūdina. Bet pro Shine didelį burbulą tikrasis reikalas turėtų būti matomas visai publikai.

Kas Mums Rašoma

Šis Tas iš Montrelio Socialistų Istorijos

1908 metais atvykęs į Montreali, radau čia nemažą lietuvių būrį. Jų dauguma buvo atvažiavę iš Anglijos. Radau lietuvių klubą St. Catherine gatvėje su keliomis dešimtimis narių. Jau buvo ir Lietuvių Socialistų Sąjungos kuopa, kurios pirmieji darbuotojai buvo M. Mašnickas, J. Matukas, F. Breskus ir J. Gružinskas.

Aš į Sąjungą įstojau 1910 metais. Tuo metu buvo prasidėjęs spartesnis Sąjungos augimas. Narių prisirašydavo kiekviename susirinkime, bet ne visi vėliau lankydavo susirinkimus.

Kalbėtojų kviesdavome iš Amerikos. Atsimenu, pirmasis buvo Bagočius, vėliau atvyko Antonovas, Kirtiklis, Michelsonas. Gegužis ir kiti.

1914 metais atvažiavo daug lietuvių iš Škotijos. Jie sutvėrė atskira socialistų kuopą, kairesnę, ją vadindavo „saulėveišių armija“. Sumišimo mūsų eilėse įnešė ir Kapsukas, čia nuo laivo pabėgęs. Jis netrukus išvyko į Ameriką.

1919 metais aš išvažiavau į Bostoną ir, kai 1920 metais vėl grįžau, tai Socialistų Sąjungos neberadau: vieni nuėję su komunistais, kiti visai nušalė laikei.

Porą žodžių apie Joną Gružinską, mirusį prieš 22 metus. Jis buvo kilęs nuo Mariampolės. Tai buvo šviesus žmogus. Piemenėliu būdamas, jis sakė, pradėjęs mokintis skaityti ir rašyti—išmokęs jį kažkoks kunigas ir davęs įvairių knygų skaityti. Jis ne tik pats daug skaitė, bet ir kitiems knygas bruktė bruko. Kur tik jis ėjo, vis turėjo su savim knygų ir laikraščių.

Daug skaitydamas Jonas anksti įsitikino, kad darbininkui žmogui niekas nepadės, jei jis pats dėl savo reikalų nekovos ir kad tą kovą lengviau laimėti yra bendromis jėgomis. Todėl jis buvo ir Socialistų Sąjungos Montrelio skyriaus steigėjas.

Kai Montrealy 1909 metais atsirado lietuvis kunigas, tai Gružinskas tuoj jam užkliuvo. Jam, aišku, nepatiko, kad Gružinskas platino „Keleivį“. „Keleivį“ ir panašius laikraščius ir knygas. Jis darė visokių kliūčių, bet negalėjo nieko padaryti. Gružinskas nesiliovė pažangiają spaudą platinti.

—S. J. T.

Kaip vandens lašas, nuolat lašnodamas, suazižo akmenis, taip mūsų tauta, nepaliaudama kirsti burliokų šaknis Lietuvoj, iškovojo sau laisvę.

Knygnešių karalius Jurgis Bielinis.

Kas Savaitė

Begėdžių Žestas

Sovietų Rusija patvirtino „genocido konvenciją“. Žmogžudžiai patvirtino įstatymą prieš žmogžudystę! Genocido didžiausieji vykdytojai pasaulio akyse dėdasi genocido (tautžudystės) priešais. Didės veidmainystės negali įsivaizdinti. Bet Malenkovo, Chruščovo, Molotovo genė ne tik tos veidmainystės ne-sisarmatija, bet dargi giria-si pasauliui ratifikavusi sutartį prieš genocidą.

„Genocido konvencija“, nežiūrint kai kurių lietuvių kitokios nuomonės, yra popieriaus gabalas, kuris neišgelbės nė vieno žmogaus gyvybės Rusijoje. Ta konvencija nesutrukdys trėmimo laiko nė vienam tremtiniui Rusijos vergų stovyklose. Ta konvencija, kaip nemažai panašių kilnių pasisakymų, yra neblogų žodžių virtinė be jokios praktiškos naudos ten, kur genocidas yra vykdomas, nes kas gi privers Maskvos galvažudžius tos konvencijos nuostatų laikytis?

Kad taip tikrai yra, rodo Maskvos diktatorių veidmainystė. Jie skaito visiškai suderinamą dalykų ir genocido konvenciją ratifikuoti (patvirtinti) ir masiniai genocidą vykinti. Jiems tas popieriaus gabalas nieko nepakenks.

Izraelis Protestuoja

Izraelis įteikė protestą Amerikai dėl valstybės sekretoriaus padėjėjo Henry A. Byroade vienos kalbos. Byroade kalbėjo apie žydų-arabų santykius tarp kitko užsiminė, kad žydai plačiai garsina savo imigracijos politiką ir sako šią laiką Izraelio duris atdaras visiems viso pasaulio žydams. Tas duoda pagrindą arabams baimytis, kad suvažiuavę į Izraelio valstybę dideliame žydų skaičiui, žydai stengsis atimti iš arabų daugiau žemių, kad saviškius galėtų sutalpinti.

Izraelio vyriausybė protestuodama dėl H. Byroade kalbos tarp kitko sakė:

„Kiekvieno žydo teisė emigruoti į Izraelį yra pagrindinė Izraelio įstatym-davystės dalis. Vyriausybė (Izraelio) giliai apgailestauja, kad vienas JAV pareigūnas bando užginčyti tą principą...“

Izraelio protestas ne ką daug svers Amerikos ir Izraelio santykiuose, bet Izraelio imigracijos politika, ar bent tos politikos garsinimas, neabejojamai yra viena iš priežasčių, kodėl arabai ir žydai negali susitarti dėl ramaus sugyvenimo Šventojoje Žemėje.

Trijų Unijų „Sąjunga“

Trys didelės unijos, angliakasių, vėžikų (teamsterių) ir plieno darbininkų sudarė savotišką „sąjungą“, kuri kovos prieš ne-darba, prieš Taft-Hartley įstatymą ir prieš kai kurias kitas negeroves.

Atrodė, lyg didžiosios unijų sąjungos, Amerikos Darbo Federacija ir CIO unijos, prieš aukščiausias negeroves nekovoją ir

John L. Lewis, Dave Beck ir David J. McDonald imasi vesti tokią kovą.

Tikrenybėje, trys ambicingi unijų vadai sumanė parodyti, kad jie gali susiburti ir gali į derybas tarp Amerikos Darbo Federacijos ir CIO unijų, dėl tų dviejų unijų centrų suvienijimo, įkisti kuolą.

Zinoma, unijų vadai savo ambicijas ir nepasitenkinimą „esamąja padėtimi“, kai ne jie vadovauja didiesiems unijų centrams, pridenkia unijų gerove ir pa-našiais šūkiais, bet tik akli gali nematyti, kad keli ambicingi vyrai nori savo „unara“ pastatyti aukščiausi darbininkų masių interesų.

Spaudos Atgavimas

Lietuviai laisvajame pasaulyje mini 50 metų sukak-tuves nuo to laiko, kai Rusijos caro valdžia, po 40 metų draudimo, leido lietuviams spausdinti raštą lotyniškais raidėmis. Per 40 metų, nuo 1864 iki 1904 metų, Rusijos valdžia draudė lietuvišką raštą lotynų raidėmis. Draudė be jokios prasmės, be jokio reikalo ir be jokio pateisinimo. Draudė tik todėl, kad kokie tai pusgalviai biurokratai galvojo, jog primetus lietuviams rusiškas raides (graždanką) lietuviai greičiau surusės ir pasidarys caro nuolankūs pavaldiniai.

Lietuviško rašto draudimas lietuvių nesurusino. Konservatyviai lietuviai ir rašto draudimo laikais ke- lia klupščiauja prieš Maskvos žiauriuosius diktatorius. Bet visa lietuvių tauta ir rašto draudimo laikais, ir raštą atgavus, ir dabar, lietuvių tautai vėl patekus į rusišką vergiją, su rusų tauta nesulies ir, kiek sąlygos leidžia, priešinasi maskolių ir maskolbėnių peršamam surusėjimui.

Krizė

Amerikos užsienio politika pergvena krizę dėl Indokinijos likimo. Kartu su užsienio politika tenka peržiūrėti ir Amerikos karinę politiką. Kariuomenės mažinimas, kaip numatyta federaliniame biudžete, tenka persvarstyti iš naujo. Dėl Indokinijos tenka iš naujo persvarstyti ir santykius su sąjungininkais, kad ateityje nebeapsikartotų tokių nesklaidumų, kaip pasirodė Indokiniją rengiantis palydėti į anapus geležinės uždangos.

Indokinijos likimas ypač neįaukiai ražo kai keno sąžinę šiuo metu, kada Dienbienu tirtovės grynėjai jau iškersti ir jiems prašta pagalba nebuvo duota dėl diplomatinį nesupratimų, dėl blofavių ir panašių dalykų, kurie sunkiai derinasi su visai šviežiais pasigymais.

Tuo tarpu bolševikai džiaugiasi. Jie jau tariasi dar vieną kraštą laimėję ir įsidėję į kišenę, o laisvasis pasaulis gavo dar vieną pamoką, kad tuščiais žodžiais bolševizmo nesulaikysi.

—J. D.

KAS NIEKO NEVEIKIA
TO NIEKAS NEPEIKIA

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

KAS SKAITO, RASO
TAS DUONOS NEPRASO

Brocktono Naujienos

Mano Žodis Apie Prelatą Strakauską

Jau kelis kartus "Keleivys" skaičiau korespondencijas iš Brocktono, kuriomis bandoma skaitytojus įtikinti, kad prelatas Pranciškus W. Strakauskas yra nusistatęs prieš lietuvišką veiklą ir Lietuvos išlaisvinimą. Nors po korespondencijomis pasirašyta slapvardžiais, bet atrodo, kad jas rašo tremtiniai iš Lietuvos, dabar gyvenantieji Brocktone.

Mes, kurie pažįstame prelatą Strakauską nuo jo jaunystės, gerai žinome, kad tokie užmetimai yra nepagrįsti. Jis buvo ir yra visa širdimi atsidavęs lietuviams. Jis, kartu su didžiuliu Amerikos lietuvių, svajojo, rašė ir dirbo dėl Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės dar prieš pirmąjį pasaulinį karą.

Aš manau, kad istorija pripažins kad Amerikos lietuvių įtaka politiniuose sluogniuose ir jų aukos žymiai prisidėjo prie Lietuvos išlaisvinimo ir vėliau prie jos atstatymo. Kad Lietuva laikinai neteko laisvės ir nepriklausomybės, negalima kaltinti Amerikos lietuvių.

Amerikos lietuviai nepamiršo lietuvių treminių, bet, kur ir kaip galėjo, juos šelpė ir jais rūpinosi. Amerikos lietuvių visuomenės ir karo veteranų pastangomis Displaced Persons įstatymas Amerikos kongreso priimtas. Tas įstatymas davė progos tūkstančiams lietuvių treminių atvykti Amerikon ir čia apsigyventi. Nei vienas tremtinys nebūtų patekęs Amerikon, jei jo nebūtų kvietęs kas nors iš Amerikos lietuvių ir už jį pasirašęs garantiją. Prelatas Strakauskas vienas yra pasirašęs net 674 tokių garantijų.

Dabar, matyti, atsiranda tremtinių, kurie yra nepatenkinti prelatu Strakausku, kad jis tvarko jam pavestą šv. Kazimiero parapiją arkivyskupo Cushing nurodymais, o ne jų norais. Senu lietuvių papročiu yra nepadoru reikalauti, kad šeimininkas tvarkytų savo reikalus pagal svečių reikalavimus.

Mes, Amerikos lietuviai, pamylome mūsų naują tėvynę. Už jos laisvę ir nepriklausomybę jau trijuose karuose kariavome ir daugelis Lietuvos sūnų už ją galvas paguldė mūsų laukuose. Mes čia gyvename ir čia savo kaulus paguldysime, bet nenorime ir negalime pamiršti mūsų tėvų žemės. Mes norime, kad Lietuva ir jos gyventojai turėtų tokią pat laisvę ir tokią pat progą, kaip mes čia turime. Mes kovojame ir kovosime už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę savotiškai. Mes neiešime, kad kas nors mums diktų, kaip mes tą kovą vesime. Diktatūra mums yra svetima ir nepriimtina.

Mes Amerikos lietuviai mylėjome ir mylime Lietuvos gyventojus, kaip savo gimines. Mes padėsime

jiems, kiek galėsime, atgauti laisvę ir nepriklausomybę, nepaisydami, kiek mes darbo ir pinigų paaukosime tam tikslui. Bet, kada tikslas bus atsiektas, mes, kaip praityje nediktavome, ir ateityje nediktuosime, kaip Lietuvos žmonės turi tvarkyti savo reikalus.

Mums nerūpi aukštos, gerai apmokamos ir šiltos vietės nepriklausomoje Lietuvoje.

Malonu yra žinoti, kad tik retas tremtinių pasielgia taip, kaip tas, ar tie, korespondentai iš Brocktono. Veik visi tremtiniai yra tokie, kuriais mes tegalime tik didžiulius. Stai prieš mane guli laiškas, rašytas Albert W. Beaton, Amerikos Legiono Suffolk apskritys viršininko padėjėjo. Jis šitaip dėkoja Bostono vyrų chorui, Juliaus Gaidelio vadovaujamam, kuris neseniai dainavo karo veteranų ligoninėje, Jamaica Plain:

"I found the members of this group all gentlemen and, certainly, welcome to our country. Our Department Commander and our County Commander have asked me to thank those good men for their contribution to the rehabilitation of our sick comrades."

"John, America is made up of decent men and women who give and give with no thought of reward."

Aš tikiuosi kad tie korespondentai patys susipras, kad nepadoru yra purvais drabstyti asmenį, kuris, aišku, pats į tai neatsilieps.

John J. Roman.

BROOKLYN, N. Y.

Socialdemokratų Susirinkimas

Penktadienį, gegužės 14 d., 7:30 val. vakaro, Lietuvių Atletų Klubu patalpose, 168 Marcy Ave., saukiama LSS 19 kuopos susirinkimas.

Visi nariai kviečiami atsilankyti. Prašome nesivėlinti.

Kuopos Valdyba.

Mirė Ignas Pečinskas

Balandžio 29 d. mirė brooklyniečiams gerai žinomas biznierių Ignas Pečinskas, turėjęs savo užėgą 404 Wythe Ave. Neseniai jis buvo pirkęs ūkį, kuriame ruošėsi įsikurti, bet nelaukiamoji mirtis jį išplėšė iš gyvųjų tarpo.

Ignas Pečinskas buvo draugiškas ir pažangus žmogus. Brooklyniečiai jo netekė pajus didelį nuostolį, nes jis daug kame veikliai dalyvavo.

Kada įsikūrė "Naujoji Gadyne," Ignas Pečinskas buvo nuolatinis jos rėmėjas. Jis organizuodavo autobusus į "Naujosios Gadynės" išvažiavimus, pats važiuodavo ir kitus ragindavo važiuoti. Daug kartų visuomeniniais reikalais vedė žodavo draugus net į Philadelphia be jokio atlyginimo.

Velionis priklausė įvairioms organizacijoms ir buvėm



Sen. McCarthy ir armijos ginčo tyrinėjimas: pasirodė dar viena fotografija, kurioje matosi (iš kairės į dešinę, sėdi) kareivis S. Ine, sen. McCarthy ir generolas K. B. Lawton, Fort Monmouth bazės vadas. Viršuje matosi J. Juliana, adv. R. Cohn ir F. Carr, visi sen. McCarthy bendradarbiai. Tyrinėjime pasirodė ne tik įvairių fotografijų, bet vienas ir slapta laiškas, kurį senatorius saugojo iš slaptų valdžios archyvų į savo rankas. Tyrinėjimas pradeda kelti nemažai pasipiktinimo visuomenėje dėl jame vedamo tuščiažodžiavimo.

rioms organizacijoms ir buvėm studentų ateitininkų, pasivėdavusių Aktyviaisiais Studentais, išsiuntinėta propagandų Atletų Klube. Dėl to ganda yra (1) tendencinis daug organizacijų ir pavienių draugų ir pažįstamų atstovų, kurie siūntė jam paskutinę dovaną—didelius gėlių vainikus.

Velionis paliko begalinį lūdesio prislėgtą žmoniją, Josephiną, kuri per trumpą laiką gavo išgyventi dvigubą nelaimę: neseniai mirė jos vienintelė dukrelė, o čia neteko ir mylimo vyro.

Aš tikiu, kad geriau žinantieji plačiau parašys apie velionį. Baigdamas reikiu gilią užuojautą ir linkni išverti Josephinai Pečinskienei, o velioniui Ignui lai būna lengva Dėdės Samo žemėlė.

—P. K.

MANCHESTER, CONN.

Bingo Vakaras Pavyko

Manchesterio Lietuvių Bendrovės surengtas bingo vakaras gerai pavyko. Mat, bendrovės dalininkai gausiai prisidėjo dovanomis. Daugiausiai valgiais prisidėjo M. Gudžiūnienė, O. Ambrasienė ir K. Žilinskienė.

Laimėjimo dovanas aukėjo: J. Kildish, A. Bujavičius, J. Sele, M. Bujavičienė, K. Bastienė, O. Bočienė, M. Chiziūnė, A. Hussey, H. Kliukinskienė, M. Kvetkauskienė, O. Liemežienė, S. Makulienė, F. Katkauskienė, M. Katkauskienė, A. Sokas, A. Simanskienė, O. Užupienė, M. Užupienė, N. Sukienė, N. Kasevič, G. Kaunas, J. Vildzius, M. Zorskiūtė, S. Smith, M. Jasionienė, E. Pekanus ir L. Zikienė. Tiketus dovanai padarė H. Brazauskas.

Valdyba ir rengėjai visiems nuosirdžiai ačiūoja už dovanas ir visiems, kurie bent kuo prisidėjo.

Bendrovės korespondent.

A. Birieta.

NEW YORK, N. Y.

Studentų Nutarimas

Mus prašo paskelbti Lietuvių Studentų Sąjungos New Yorko skyriaus visuotinio susirinkimo balandžio 25 d. priimtą nutarimą:

LSS centro organų rinkimuose 1954 metais grupės

Maikio ir Tėvo Kraitis

Mūsų skaitytojai, atsinaujindami prenumeratas, prisiuntė Maikiui su Tėvu dovanų.

Po \$2 prisiuntė: V. Gunter, Furnace, Mass.; J. Daržinikas, Mt. Clemens, Mich.; ir Mrs. J. Waitkus, Brooklyn, N. Y.

Po \$1.50 prisiuntė: F. Lizdenis, San Francisco, Calif.; A. Andriunas, Fort Johnson, N. Y.; J. J. Burba, Chicago, Ill.

Po \$1 prisiuntė: A. Gaidukas, Chicago, Ill.; J. Bačiulis, Exeter, N. H.; P. Kriaučiukas, Staten Island, N. Y.; B. Spūdienė, Woodhaven, N. Y.; John Puniska, Chicago, Ill.; Mrs. N. Polina, Nashua, N. H.; J. Zukauskas, Chicago, Ill.; J. Cuprinskas, Chicago, Ill.; F. Urolonas, Pawtucket, R. I.; Mrs. D. Deilis, Cleveland, Ohio; Mrs. T. Mitkus, Brockton, Mass.; P. Petronis, Central Falls, R. I.; J. Machonis, Moundville, W. Va.; J. Shalavijus, Worcester, Mass.; J. Palionis, Sioux City, Ia.; ir A. Liukvienė, So. Boston, Mass.

Po 50 centų prisiuntė: K. Rutkowski, Hammond, Ind.; J. Shileika, Chicago, Ill.; Mrs. E. Barris, So. Boston, Mass.; A. Urban, Pyram, Conn.; R. Yakavonis, Bristol, Conn.; Mrs. A. Pakutinskis, Bristol, Conn.; J. Mickūnas, Chicago, Ill.; J. Wolkas, Paterson, N. J.; K. Rackaitis, Rochester, N. Y.; A. Gimbut, Chicago, Ill.; Mrs. F. Gagavich, Newark, N. J.; Mrs. C. Valengavich, New Britain, Conn.; D. Fabion, Chicago, Ill.; J. Dargis, Dearborn, Mich.; F. Simaitis, Hamilton, Canada; D. Stakonis, W. Cheshire, Conn.; W. Urbanas, Chicago, Ill.; A. Rukson, Waukegan, Ill.; J. Dardurka, Delhi, Canada; A. Baravykas, Branch, Mich.; A. Suželis, Ravena, Ohio; Mrs. R. Francis, Waterbury, Conn.; Mrs. K. Katella, Pennsauken, N. J.; Joe Varnoskas, Espanola, Canada; J. Gugis, Philadelphia, Pa.; ir K. Labutis, Alberta, Canada.

Visiems, atsiuntusiems laiškas, ačiū, nuosirdžiai dėkojame.

Administracija.

Greitas Laikrodėlis

Mr. K. nusipirko laikrodėlį savo draugo krautuvė. Tas krautvinikas, už kiek laiko susitikęs Mr. K. klausia: —O kaip tavo laikrodėlis? —Geresnio nereikia. Jis valanda baigia per 40 minučių.

1953 metais pergreitas važiavimas buvo svarbiausia nelaimingų įvykių priežastis.

Saulėtoj Floridoj

Miami Lietuvių Nesutikimai

Užpėreitame (17) "Keleivio" numery tilpo iš Miami korespondencija, kurios autorius (Vietinis Lietuvis) šurkštoka kritikuoja to miesto lietuvių klubą. Korespondentas stačiai sako, kad "klubas griaua organizacijas."

Aš Miami lietuvių gerai pažįstu, ypač tuos, kurie klubui vadovauja. Kai jie rūpinosi išgyti nuosavą pastogę, aš pasakiau tenai ne vieną kalbą, aiškinadamas, kad nuosavas namas Miami lietuviams būtina reikalingas. Ir labai džiaugiasi, kai sugrįžęs Bostonan, vėliau išgirdau, kad toks namas jau pastatytas. Todėl minėtos korespondencijos antraštė, kad tas klubas dar "griaua organizacijas," mane labai nustebino.

Perskaiciau visą Vietinio Lietuvis rašinį, tačiau neradau, kokią organizaciją klubas būtų sugriovęs, ar bent stengtųsi sugriauti.

Autorius sako, jog klubo buvę "pareikalauti," kad choras įsijungtų į klubą; bet pastarajam su tuo nesutikus, klubas ėmė organizuoti savo chorą. Bet ar tai yra grojimas? Gali būti, kad dviem choram negausios lietuvių kolonijoj permaža vietos. Bet ar galima dėl to kaltinti klubą? Korespondentas pats sako, kad klubas norėjo susitarti su senuoju choru. Jis nutarė organizuoti savo chorą tik tada, kai senasis choras nesutiko prie klubo dėtis.

Klubui, kuris turi jau nuosavą namą, choras reikalingas, ir jis turėjo pilną teisę jį organizuoti. Aš negaliu įžiūrėti, kur čia galėtų būti "organizacijų grojimas."

Antras korespondento argumentas prieš klubą yra tas, kad klubas minėjo Vasario šešioliktąją vienas pats, nesutaręs su kitomis organizacijomis. Tas, žinoma, apgailėtina. Visuose Amerikos miestuose, kur tik Vasario šešioliktoji būna švenčiama, visos lietuvių organizacijos stengiasi susitarti ir švęsti ją bendrai.

Surinkti tą dieną pinigai būna skiriami Amerikos Lietuvių Tarybai. Tas protas jau yra virtęs tradicija. Bet kad Miami taip ir neįvyko, tai visgi negalima sakyti, kad klubas čia būtų norėjęs sugriauti kūrą nors organizaciją. Tik-

sliau būtų pasakius, kad čia buvo kaltas lietuvių nesutikimas.

Trečias korespondento kaltinimas klubui yra tas, kad "klubas beveik plėšė išplėšė" iš BALF'o skyriaus \$50, už kuriuos davė du korespondentas stačiai sako, "beverčius" savo namo "šėkad "klubas griaua organizacijas."

Apie tų šėrų vertę ar "beverte" aš nieko nežinau, todėl apie tai ir nekalbėsiu. Bet reikia pasakyti, kad korespondentas vartoja per daug stiprius veiksmožius, kuomet jis sako, kad tuos pinigus iš BALF'o skyriaus klubas "beveik plėšė išplėšė." Joku būdu klubas nebūtų galėjęs juos "išplėšti," jeigu BALF'o skyrius nebūtų norėjęs klubo šėrus pirkti.

Jei BALF'o skyrius "įkibso" už klubo šėrus \$50, tai ne klubą reikia kaltinti, bet patį BALF'o skyrių, kad surinktus liguonių pašalpi pinigus "investavo" į šėrus. Tokie "investmentai" neleistini. Matyt, BALF'o skyrius to nežinojo.

Iš klubo pusės būtų labai gražu, jeigu jis tuodu šėrus iš BALF'o skyriaus atsiimtų ir įmokėtus už juos pinigus gražintų. Klubui tas didelis sunkumų nesudarytų, o BALF'o skyriui būtų atstatyta sąžinės ramybė ir pataisyta bendra nuotaika.

Gyvenimas bus daug malonesnis ir darbas našesnis, jei gyvensime santaikoj ir dirbsime vieningai.

S. Michelsonas.

DETROIT, MICH.

Netekome Prano Yuzėno

Balandžio 1 dieną mes netekome draugo Prano Yuzėno, ilgamečio mūsų kp. valdybos ir įvairių komisijų darbuoto, "Keleivio," "Naujienų" ir kitų laikraščių skaitytojo ir rėmėjo.

Jaučiame didelę tuštumą, didelį nuostolį jo netekę. Velionis paliko nuliūdusią savo gyvenimo draugę Onutę Yuzėniene, sūnų Frank, marčią ir anukę.

Mūsų giliausia užuojauta jiems visiems.

Tu, mielas drauge Prane, rūpinais artimais ir šventimais, mėgai daile, literatūrą, gamtą. Tavo vargiai baigti. Išsėkis ramiai šios laisvos šalies žemė. Tegu miško dainininkai tau gieda per amžius.

LSS 116 Kuopos Valdyba.

LENGVAS BUDAS
ISMOKT ANGLISKAI

Naujas, pagerintas anglų kalbos vadovėlis, su trumpa gramatika, su visokių daiktų, užsiėmimų, gyvulių, paukščių, žuvų, vabzdžių, medžių ir gėlių pavadinimais. Be to, čia telpa visokie praktiški pasikalbėjimai įskant darbo, važiuojant gelžkelių, prie darbo, arba nuėjus pas siuvėją, pas kurpių, pas daktarą, lošiant kortomis, nuėjus krautuvėn ir tt.

Parodyta kaip kiekvienas žodis rašomas lietuviškai ir angliškai, ir kaip jis angli tariamais. Yra lengvų pasiskaitymų ir viskas paaiškinta lietuviškai.

Kaina 75 Centai

Užsisakant adresuoti:

Keleivis, 636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu



—Tegul bus pagarbintas, tum tokį daiktą nurijs, tai Maikie!
—Labas, tėve! Bet kodėl tavo nosis šiandien tokia raudona?
—Saltį pagavau.
—O kam ji gaudei?
—Baikų nedaryk, Maikie, ba aš tikrai nesveikas. Kin-kes dreba, tartum prieš smertį.
—Jeigu taip, tai eik šen, tėve, nuvesiu pas daktarą.
—Maikie, nuo smerties daktaro nėra.
—Bet tėvas dar nemiršti. Liga daktaras gali palengvinti.
—Ne, Maikie, "Draugo" gazietą rašo, kad nuo ligų geriausia pamačija poteriai. Sako, pusės ligų svietas nežinotų, jeigu kožnas sėsda-mas valgyt persižegnoję ir sukalbėtų maldele.
—Tai davatų pasakos.
—Ne, Maikie, taip nekal-bek. Ot, aš papasakosiu tau tokį atsitikimą. Vieną vasaros dieną buvo pasiutu-siai karšta, tai nuėjau su Džiova Visgirtu po burnelę išsigerti. Saliūnėkas rai-davei užfundijo klemšų. Aš apsidairiau aplinkui ir, kai niekas nematė, persižegno-jau. Ale mano frentas Vis-girtas nusijuokė. Sako, tu kaip davatka, prieš klemšus žegnojiesi. Juk čia saliu-nas, sako, ne bažnyčia. O ar žinai, Maikie, kas atsi-tiko?
—O kas?
—Vos tik jis pradėjo klemšą čiulpti—pliupt, ir nurejo tas klemšas pilvan su visu lukštu. Jeigu taip bū-tų atsitikę man, tai gal jau manęs šiandien nema-tytum.
—Ar tai viskas?
—Jes, Maikie.
—Na, tai kokią tėvas iš-vadą iš to darai?
—Čia, Maikie, išvada la-bai aiški. Ji parodo, kad ir nuo paršyvo klemso žmo-gus gali gaut smertį, jeigu ji valgys ne persižegnojęs, ar ne teisybę sakau?
—Visai ne, tėve. Iš tos pasakos siulosi kaip tik priešinga išvada.
—Nu, o kokia gi?
—Tėvas parodė, kad tas Bet už tai visi iš Trumano tariamas Visgirtas ir ne juokdavosi ir daugiau į pre-esižegnojo, ir klemšą su zidentus jo nebeišrinko. lukštu nurijo, ir vistiek ne-Matai. Amerikoje kritika apringo. O jeigu tėvas bū-

Kruvinomis Carų Pėdomis

Spaudos sukaktuves mi-nint, reikia pažūrėti į Lie-tuvos-Rusijos santykius per keletą paskutinių dešimt-mečių. Ką mes pmatysi-me, palyginę paskutinius caristinės Rusijos laikus ir bolševikų okupaciją?
Revoliucinių judėjimų priversti carai turėjo, žing-snis po žingsnio trauktis at-gal iš Dievo pateptųjų ir šventųjų sostų vienvaldy-bės, leisti daugiau laisvės, nusileisti žmonių norams apkarpančios sosto teisės, klausytis rinktų dūmos at-stovų kalbų ir gan karštų priekaištų. Atrodė, kad Rusijoje gyvenimas nesu-laikomai rieda geresnės at-eities keliu, tikron demo-kratijon, pilnon laisvėn. Baudžios panaikinimas, bajorų saugliavimo pašali-nimas, ūkininkų luomo iš-augimas, darbininkijos su-siorganizavimas ir susipra-timas, daugiau laisvės už-imtiems kraštams, jų tarpe ir Lietuvai, o po revoliuci-jos, 1905 metais, ir plates-nė spaudos bei žodžio lai-svė.
Bet... tas gražus kelias buvo staiga pasuktas kelis šimtus metų atgal, kada bolševikai išvaikė demokra-tinį Rusijos seimą, kada iš-galėjo komunistinė dikta-tūra. Štai kaip atrodo, gre-ta vienas kito surašyti, pas-kutiniojo laikotarpio caris-tinės režimas ir bolševikų gengsteriška valdžia:
Carų Rusija
1. Baudžios panaikinimas.
2. Spaudos, žodžio, susirinki-mų laisvė.
3. Norėjo kitataučius rusinti.
4. Norėjo visus supravosla-vinti.
5. Norėjo išplėsti Rusiją.
6. Trėmė pavienius žmones.
7. Policijos saualė buvo ri-bota.
8. Caro teisės buvo aprėžtos.
9. Buvo santykiuojama su Vakarais.
10. Rusija buvo tautų kalėji-mas.
Komunistinė Rusija
1. Baudžios įvedimas, žė-mės ūkyje, kolchozuose ir pramonėje priištant darbi-ninką prie darbovietės.
2. Nėra laisvos spaudos, nėra laisvų susirinkimų, nėra laisvų organizacijų, nėra žodžio laisvės.
3. Nori kitataučius išnaikinti.
4. Nori visus sukomunistinti.
5. Nori užkariauti visą pasa-u-lį.
6. Trėmia masiniai.
7. Policija yra visagalė vieš-pats.
8. Diktatoriaus teisės neturi-ribų.
9. Nuo Vakarų atsitvėrė ge-lėžine uždanga.
10. Rusija yra tautų kapai.
Tik panagrėnėkime tą pa-gal spaudos klausimą. Carai brukio lietuvišką raštą gra-mozdiškomis rusiškoms rai-dėm, kol buvo priversti nusileisti. Bolševikai, tie-sa, leidžia lietuviškus laik-raščius, lietuviškas knygas, bet jų dvasia maskoliška, nelietuviška ir, dažniausia, nelietuvių surašyta. Lietu-vos rašytojai turi beždžio-niškai mėgdžioti rusus, kad nenukryptų nuo Maskvos nustatytos komunistinės li-nijos, o ta linija taip pat nuolat keičiasi ir kartais tikrai sunku joje susigaudy-ti. Lietuvos rašytojai tapo pasigailėjimo vertais ver-gais, žmonėmis su užnuody-tais smegenimis, bevaliais robotais, išprievartautais meluoti sau, meluoti savo tautai, lekažiškai šunuode-giauti Kremlui.
Dar blogiau žurnalistams, laikraščių bendradarbiams. Jie turi girti budeliskus ko-munistinių teismų sprendi-mus, trėmimus, žemių atė-timus, teisinti melagingus rinkimus, padėti klastoti žmonių valią ir lojoti tuos kraštus, tas valstybes, ku-

kovoti už pavergtų žmonių gyvybę, siekiant tikros lai-svės, pilnos demokratijos, žmogaus vertės atstatymo.
Netikėkime jokiems nau-jų diktatorių melams apie tariamas laisves ir geresnį gyvenimą po Stalino mir-ties. Niekas nepasikeitė ir pasikeisti negali, kol siste-ma paliks ta pati. Lietuvai laisvė nušvis, laisvas žodis vėl pasigirs Lietuvos spau-doje, tik kuomet mūsų kraš-tas nusikratys užkarto Mas-kvos jungo. Visur ir visuo-met atmintime, kad mūsų kova yra kartu viso laisvę mylinčio pasaulio kova su slyksniausia pasaulio dikta-tūra.
Andrius Valuckas.
Iš BALF'o Veiklos
Rūpinasi Vaikais
Ateina vasara. Visi iš miestų stengiasi bėgti į ža-liuojančius laukus ir ten gamtos prieglobsty stiprinti savo jėgas. Poilsis gamtoje ypač reikalingas ma-žiems vaikams, kurie žiemą gyvena nesveikose patalpo-se ir jaučia maisto nedatek-lių. O tokie yra visi vaikai tų mūsų tautiečių, kurie ga-vo pasilikti Vokietijoje.
Praėjusią vasarą Vakarų Vokietijoje Amerikos Lietu-vių parama buvo įkurtos to-kiems vaikams kelios vasa-rų stovyklos, kuriomis pa-sinaudojo apie 300 vaikų, nuo 7 metų amžiaus, gauda-mi vasaros laike dvi, tris savaites pagyventi arčiau gamtos. Jie gražiai pasi-naudojo poilsiu, likdami už tai dėkingi geraširdžiams Amerikos lietuviams, savo aukomis parėmusiems jų iš-laikymą.
Šią vasarą Vokietijoje ir-gi rengiamasi įkurti vieną kitą poilsio stovyklą, į ku-rias pirmoje eilėje numato-ma pasiūsti silpnėsnės svei-katos vaikus. Tačiau tų stovyklų įkūrimas priklaus-o nuo visuomenės para-mos. Tų vaikų tėvai, patys gyvendami skurdžiose sąly-gose, nei stovyklomis, nei kitokiu vaikų poilsiu nepa-jėgia pasirūpinti. Todėl į pagalbą tenka skubėti mums patiems. Tuo tikslu vėl Balfas apeliuoja į Ame-rikos lietuvių širdis, kvies-damas nepamiršti paliegu-sių vaikų.
Stovyklose ne tik bus stengiamasi pataisyti vaikų sveikatą, bet kartu bus rū-pinamasi ir jų dvasiniu pa-sauliu. Daug dėmesio bus kreipiama į vaikų dorinį, tautinį ir patriotinį auklėji-mą.
Taigi jaunieji lietuviukai ir lietuvaits nuoširdžiai prašo mūsų visų paramos, kuri prisidėtų prie jų vai-kystės skurdžių dienų pra-skaidrinimo. Vieno vaiko išlaikymas stovykloje vasa-rojimo laikotarpyje kaštuos apie 15 dolerių. Kuo sku-biausiai sakydam reikalui siųskime aukas šiuo adre-su: United Lithuanian Re-lief Fund of America, Inc., 105 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.
Kovo-Balandžio Pajamos
Balfas centras per kovo ir balandžio mėnesius gavo pinigais \$9,632.29 (iš tos sumos Vasario 16 gimnazi-jai \$4,792.41). Ivairių dra-bužių ir avalynės gauta 8,339 svarai.

JIE JAU TADA TAIP GALVOJO

"Estija, Latvija ir Lietu-va yra kaip tik ant kelio Rusijai į Vakarų Europą ir dėl to yra kliūtimi mūsų revoliucijai, nes jos Sovietų Rusiją atskiria nuo revoliucinės Vokietijos. ... Šis skiriamasis pylimas turi bū-ti sugriautas. Rusų raudona-sis proletariatas turi su-rasti progą veikti Vokieti-jos revoliuciją. Baltijos jū-ras užvaldymas įgalintų So-vietų Rusiją sukelti sociali-nę revoliuciją Skandinavų kraštuose. Taigi Baltijos jūra taptų Socialinės Revoliucijos Jūra."
Pamėginkite įspėti, kas ir kada taip kalbėjo! Taip rašė komunistinės Rusijos valdinis laikraštis "Izvesti-ja" 1918 metais gruodžio 25 d. Vadinas, jau tada komunistai buvo pasiryžę Lietuvą pavergti ir jie mė-gino tą padaryti, bet Lietu-vos darbininkai ir valstie-čiai juos išvijo iš savo žė-mės.
Tą mes visi anuomet gy-venusieji Lietuvoje matė-m ir taip 1920 metų sausio pradžioje per "Naujienas" informavo Amerikos Lietu-vas Lietuvos Socialdemo-kratų Partijos pirmininkas J. Kaminskas, kuris šiemet mini 75 metų amžiaus su-kaktį. Jis tada rašė:
"Veikliausiu savo krašto laisvės kovotoju pasirodė, kad ir netikėtai, kaimo dar-bininkas ir mažžemės ūki-ninkas. ... Kai Kauno val-džia metė minion kovos obalsį prieš svetimus grobi-kus, žadėdama žemę ir laisvę, demokratą krašto sutvarkymą, pirmieji be-žemiai sudarė savanorių kuopas ir pulkus, pirmū-niai kovon stojo su bolševi-kais ir pagaliau išvijo juos."
Popiežiai ir Lietuva
Tokiu pavadinimu knygą šiomis dienomis išleido ku-nigas M. Valadka, lietuvių tautinės parapijos klebonas Seranton'e, Pa. Knyga ga-lima gauti "Keleivyje," jos kaina \$2.50.
Seniau tas pats autorius yra išleidęs plačiai paskli-dusią knygą "Ar Romos Popiežius Yra Kristaus Vie-tininkas?" Toje knygoje buvo patiekta įdomi Romos popiežių istorija ir parody-ta, kad Romos popiežių ga-lia visai nesiriša su Kris-taus mokslu, bet yra istori-nių aplinkybių padaras.
Dabar naujojo knygoj autorius plačiau sustoja ties klausimu, kokie buvo san-tykiai tarp popiežių galybės ir Lietuvos. Nušvietęs po-piežių istoriją iki Lietuvos krikšto, autorius plačiai ap-rašo, kaip lietuviai buvo ap-krikštyti ir kaip paskui per virš du šimtu metų katalikų bažnyčia Lietuvoje rūpino-si baudžiaiva, dvarais, žė-miškais turtais, bet jokiū būdu ne Kristaus mokslo skelbimu ir, kai iškilo refor-macija, tai katalikų bažny-čia Lietuvoje pradėjo griū-ti, nes ji neturėjo jokių są-knų krašte.
Reformacija Lietuvoje bu-sta-vo užsmaugta, o paskui jė-zuitai bandė katalikų baž-nyčią sustiprinti ir kartu su pagandos ministeriu Goeb-elsui.
—Suvaldyk gatvės mer-mu jė patino lenkiškumą ir daug prisidėjo prie Lie-tuvos bajorijos atsietimo laikraštinių.

nuo lietuvių kalbos ir nuo savo tautos kamieno.
Baigiant autorius plato-kai aprašo Romos katalikų veiklą Amerikos lietuvių tarpe ir karštai pasisako už tikybinę toleranciją ir de-mokratiją.
Knyga verta įsigyti vi-siems norintiems pažinti ne tik popiežių istoriją, bet ir lietuvių tautos pakeltas skriaudas nuo Romos po-piežių šalininkų.
—ab.
**TEN, KUR VERGAI
DEJUOJA**
Buvo rašyta, kad ir tuk-santčiai lietuvių dirba Vor-kutos vergų stovyklose.
Ten buvęs vokietis Koch pasakoja, kad patį Vorkutą yra apie 80 kilometrų nuo Uralo ir apie 150 kilomet-rų nuo Šiaurės vandenyno. Žiemą ten šalčio būna iki 60 laipsnių (amerikoniskų 76 žemiau nulio) ir siaučia labai dažnos sniego pūgos.
Žiema ten tęsiasi nuo rugsejo iki gegužės, o vasa-ra nuo birželio iki rugpiūčio.
Ten teauga tik žolė, sa-manos ir maži krūmokšliai.
Čia tose balose apie Vor-kutą yra apie 40 stovyklų su puse milijono vergų. Jie dirba anglių kasyklose be-veik kas dieną—per mėnesį turi tikait 4 dienas poilsui: darbo diena tęsiasi 10-11 valandų, o pridėjus kelionę į darbo vietą ir iš jos į sto-vyklą, darbo diena reikia skaičiuoti 12-14 valandų.
Vergai gyvena papras-čiausiuose barakuose su-kimšti. Daug kas klausia, kodėl iš tų stovyklų nebė-gama. I tai ten buvusieji taip atsako:
Per šiaurės rūkus būtų galima pabėgti, bet toli ap-link tnudroje gyvena komai, artima samojėdams giminė, kuri už kiekvieną sugautą pabėgėlį gauna iš milicijos tokia premiją, ku-ri kelis kartus yra didesnė už jų metines pajamas. Ku-rį jų nesugundys tokia do-vana? O kaip tu žmogus praeisi tokias tolumas ne-susidūręs su žmogumi? Ir vis dėlto daug kas mėgina bėgti, bet visi jie sugraži-nami pagauti. Seniau juos sūdė, o dabar jie tik pri-muami. Per 3 metus, ten buvusio vokiečio žodžiais, tik vienas suomis nebuves gražintas, bet taip pat nie-kas tikrai nežino, ar jam pavyko pasiekti savo tėviš-kę.
**Jų Nuomonė Apie
Laikraštinius**
Paskutinis Rusijos caras ir visa jo šeima akiai tikėjo, ką jiems sakė prisiplakęs nemokša vienuolis Rasputi-nas. Galima sakyti, kad he-caras, bet jis valdė Rusiją. Todėl padoresnių rusų pa-stangomis 1916 metų pačia-me gale jis buvo nušautas.
Kai iš Sibiro grįžo vieho revoliucinio laikraščio re-maktorius ir pradėjo rašyti, kad Rasputinas, tą sužinojęs, sakė:
—Vėl benkartas nerim-bsta.
*
Hitleris įsakė savo pro-pagandos ministeriui Goeb-belsui:
—Suvaldyk gatvės mer-mu jė patino lenkiškumą ir daug prisidėjo prie Lie-tuvos bajorijos atsietimo laikraštinių.

CARO VALDZIOS RAMSCIAI LIETUVOJE



Mariampolės ir Kalvarijos apskr. žandarai. Sėdi kairėje rot-mistras Tarasovas, dešinėje vachmistras Fiodorovas, kurie ypač pasižymėjo lietuvių atgijimo persekiojimu.

Iš Pavergtos Lietuvos

Sukčių Lizdas

Kaip žinoma, Lietuvoje nustatytas kiekis derliaus turi būti atiduotas valdžiai. Tuo rūpinasi Maskvai priklausanti įstaiga, vadinama "Zagotzerno." Pasak ilgai komunistų jungą nešusio žmogaus, tai didžiausias sukčių lizdas. Jos darbas stačiai baisus.

I didesnius miestus atvežamus gyventojų maistui grūdus verčia iš vagonų tiesiog ant rampų, po atviru dangumi. Kol suveža į sandėlius, grūdai sudygsta, supleksta. Prieš kelius metus Klaipėdoje ant rampų suverstus grūdus sudaigino ir teko visus į Dangę suvesti. To negana, kilo badas—nėra duonos, nėra kruopų. Įsakoma atplėšti "Zagotzerno" sandėlius. Revizija randa apie 1,000 tonų grūdų ir kruopų trūkumą. Drukov, "Zagotzerno" direktorius, patenka į kalėjimą. Tardė, kalino ir teisė, bet galop... paleido.

Jis aiškinosi labai paprastai: atplėšėte, girdi, sandėlius, visa išvežėte, bet be jokio permimo akto! Apie šią bylą visi žvėrbiliai palėpėse čirškė, o Drukov milijonus, spėjama, ir šiandien laisviausiai kišenėse glamžo arba vagia kur nors išsitiesęs toliau. Klaipėdoje jis visą miesto valdžią kišenėje turėjo, už tai nė teismas nedrįso jo ilgiau kalinti.

Iki kapinių šiaip taip nuejau...

Vienas urugvajietis paklausė Lietuvoje gyvenančių giminių, ar jie pataria jam grįžti. Jis gavo šitokią atsakymą:

"Teta mirė pereiniais metais kovo 13 d., su visomis religinėmis apeigomis papieginę laidota. Kolūkio arkliams iš vakarų kas parsiųstų kosant užimtiems visokiais kitių vaistų raudonosios ūkio darbais, jos palaikus blakėms išnaikinti, tai mes

nešėme iki pat Kalnų kapinių. Nueiti šiaip taip nuejau iki kapinių, bet kai reikėjo grįžti atgal, tai mano batai ėmė ir neišlaikė: grižau basas, ant rytojaus vos manęs nerekėjo vežti į tas pačias kapines, nes buvau susirgęs stipriai plaučių uždegimu. Šiaip visi mes gyvename gerai: visi dar esame gyvi."

Kitame laiške rašoma: "Aš tarnauju panašioje tarnyboje kaip anksčiau, nes man daug padeda rusų kalbos mokėjimas, kuris pas mus dabar būtinai reikalingas. Mano žmona dabar dirba kolūkyje, nes savo 13 hektarų ūkelio jau nebeturime."

Kitame laiške vėl rašo, kad Raseiniai šiek tiek atsisitė, bet Tauragė beveik nieko. Daug metų, sako, reikės tiems miestams atstatyti.

Idomių Laiškų Ištiraukos

"Nepriklausomą Lietuvą" atspausdinti keli idomių iš Zemačių laiskai. Štai kelios jų ištiraukos:

"Skuode retas namas liko sveikas... Valerija pasigavo sūnų, Kleopė taip pat. Daug dingo be žinios. Iš kaimynų tokių suskaitėm lygiai du tuziną..."

"Daug ko norėtume išturtume parašyti, bet tur būti žinote, kad mums randašios ir širdys prisilėgęs geležinė rytų ranka. Jeigu katras žodį prasitaria ne taip gerai žinomam draugui, tam ir tenka atsisveikinti su gimtuoju kraštu. Vaziuok sau užkaltam vagonė ragauti rytinio gėrio... Iš mūsų apylinkės tuojumi gėrisi keli šimtai..."

"Jūsų siųstų pinigų negatvome ir negausime. Geriau religinėmis apeigomis papieginę laidota. Ot jeigu laidota. Kolūkio arkliams iš vakarų kas parsiųstų kosant užimtiems visokiais kitių vaistų raudonosios ūkio darbais, jos palaikus blakėms išnaikinti, tai mes

vakarams būtume nežino kaip dėkingi... "Pas mus daug yra tokių, kurie neturi ir valgyti. To sukurti kolūkiai. Idel ir eina elgetų virtinės kasdien... "Mes dabar gyvulių mažai betuime, karvutę ir vištą, nes daugiau neleidžia turėti. Gal suprantate kodėl?..."

Ką Gelbėjo Kainų Sumažinimas

Praeitame numery rašėme, kad Tarybų Sąjungoje, taigi ir Lietuvoje, sumažino kai kurių prekių kainas, bet kad žmonės to sumažinimo vaisių nedaug tepajaus ir kad darbininkas iš savo uždarbio mažai ką tegali nusipirkti.

Tuos žodžius patvirtina Amerikos darbo departamento apskaičiavimai. Jie rodo, kad šiandien Tarybų Sąjungoje darbininkas norėdamas nupirkti tą patį maistą, kaip anksčiau, turėtų gauti 244% daugiau pinigų.

Lietuvių Karas su Maskoliais Už Savo Spaudą

1

Per amžių amžius tiek Europos, tiek kitų žemynų tautos nuolatos savitarpį kariavo dėl valdžios, dėl rinkų, žaliavos, dėl daugybės kitų priežasčių. Tuose karuose nuolatos tobulėjo ir vis tebetobulinami karuose vartojami ginklai ir pagaliau išrasti ir šie viską griauantieji ir karų likimą lemiantieji atominiai ginklai. Paskiros tautos tuose karuose turėjo ir turi neretai nulemiančius karų eigą sąjungininkus. Tačiau visa

PROF. VACLOVAS BIRŽIŠKA



Geriausias mūsų senų raštų žinovas, per savo rankas perleides ar išnagrinėjęs daugiau nei 26,000 spausdintų ir tais klausimais paskelbęs daug išsamių raštų, ir šiaip dien jau prie pat 70 metų senkščio yra Lietuvos Enciklopedijos vyriausias redaktorius ir be to atsidedęs ruošia nevieną naują darbą.

žmonijos istorija iš viso nežino kito tokio karo, kokį 40 metų kariavo lietuvių tauta, kovodama už savo knygą, už savo raštą. Visiškai viena, neturėdama jokių sąjungininkų ir kovos talkininkų, iš visų beveik pusių (išskyrus vieną šiaurę) apsupta priešių, pasak "knygų karalių" Jurgį Bielinį, turėdama "du priešus iš vidaus ir tris (rusus, vokiečius ir lenkus) iš lauko," stojusi į karą su 50 kartų gausesniu už save ir ligi dantų apsiginklavusiu priešu, o pati teturėdama vienintelį ginklą—spausdintą žodį ir per amžius išaugusį pasiryžimą nepasiduoti maskoliams, lietuvių tauta vis dėlto tą karą laimėjo, tuo ji amžiams įrašydama ne vien savo, bet ir visos žmonijos istorijon.

Savaime tas karas pareikalavo ir daugybės aukų,

sto kiekį turi dirbti 43% ilgiau negu 1928 metais, tai yra tada, kada dar nebuvo sukurti kolūkiai.

Vėl lyginant 1928 ir 1954 metus šiandien ten reikėtų dirbti 53% ilgiau svarui duonos uždirbti, 43% ilgiau svarui mėsos ir net 244% (tai yra du su puse kartų) ilgiau kvortai pieno nusipirkti.

Tai šitaip ten "pagerėjo" gyvenimas darbininkui.

Balto Siuntinių Likimas

Po karo Baltas pasiuntė į Lietuvą įvairių gėrybių. Pasirodo, siuntos buvo išdalintos Kaune ir Vilniuje. Dalino komisija iš socialinio aprūpinimo įstaigos, partijos ir rusų atstovų. Gavo rusai partiečiai ir tie, kurie komunistams artimi.

Vaistus ir gydymo įsistatymo priemones paėmė vidaus reikalų ministerija.

kurios surado sau amžiną poilsį ne vien savojoje lietuviškoje žemėje, bet ir tolimame Sibire ir kitose Maskolijos vietovėse, tačiau tas kovos ryžtas buvo toks masinis ir visuotinis, kad tos aukos ne tik nei vieno tos lietuviškos knygos kariuomenės kareivio nuo kovos nenubaidė, bet, atvirkščiai, i kovotojų gretas įtraukdavo vis naujas kartas, kurios sekamos anų, jau išrikuotės išėjusių pavyzdžiu, ilgainiui vis labiau ir labiau plėtė kovos tikslus ir uždavinius ir pagaliau ją pavertė kova jau ne vien už savo kultūrą, bet ir už visos tautos ateitį.

Ir mūsų, tų kovotojų įpėdinių, viena svarbiausiųjų dabar prievolių turėtų būti prisiminimas svarbesniųjų tos kovos etapų, juo labiau, kad šiuo metu išgyvendami dar didesnius savo tautos persekiojimus, iš anos kovos pavyzdžių galėtumėm nemaža pasimokyti ir dabar vedamoje mūsų kovoje už savo tautos ateitį.

2

1865 metais rugsėjo 25 d. rusų valdžios paskelbtas lietuvių spaudos lotynų raidėmis uždraudimas žymia dalimi ir buvo išdava 1863-1864 metų sukilimo Lietuvoje, kuriame didelemis masėmis dalyvavo ir lietuvių liaudis, o ne vien bajorai, kaip tai buvo Lenkijoje. Rusų valdžia, laikydama, kad toks masinis lietuviškos liaudies dalyvavimas sukilime buvo išdava lenkų ir ypač dvarininkų įtakos lietuviams, norėdama tą "lenkų įtaką" lietuviams pakirsti ir juos savo pusėn patraukti, baudžiosio panaikinimo įstatymą Lietuvoje po sukilimo praveddama, apdalyjo buvusius Lietuvos baudžiauninkus daug didesniais žemės sklypais, negu tai buvo ir toj pačioje Rusijoje daroma. Iš antros pusės ji sumanė primesti lietuviams ir rusų raidėmis spausdintas knygetes, skiriamas daugiausia naujai kūriamoms valdinėms pradžios mokykloms. Kadangi patys lietuviai savo iniciatyva tų rusų kirvukais spausdintų knygų negamino, tai pati rusų valdžia ir pasiryžo jas lietuviams pa-

ruošti, bet per visus 40 metų spaudos draudimo metus ji tesugebėjo iš viso tik 60 tokių knygelių išspausdinti—tame skaičiuje įskaitant ir keltą valdinių išspausdintų lietuviškai rusų raidėmis skelbimų. Vadinasi, kuomet jau prieš spaudos uždraudimą, lietuviškai, senomis raidėmis, buvo kasmet spausdinama po keliasdešimt knygų, maskoliai lietuviams davė tik po vieną knygutę per metus, nes iš tų 60 spausdintų dalis buvo rusų raidėmis išspausdinta dar prieš spaudos uždraudimą. Taigi, jei lietuvių būtų tas raides priėmę, tai būtų kultūriškai visiškai nustumę, nes savaime toji viena knygutė per metus, ir tai skiriama daugiausia mokyklinio amžiaus vaikams, nebūtų galėjusi visų lietuvių kultūros spragų užkišti.

Ypač didelį vaidmenį čia suvaidino politinė mūsų pe-

sių, bet per visus 40 metų spaudos draudimo metus ji tesugebėjo iš viso tik 60 tokių knygelių išspausdinti—tame skaičiuje įskaitant ir keltą valdinių išspausdintų lietuviškai rusų raidėmis skelbimų. Vadinasi, kuomet jau prieš spaudos uždraudimą, lietuviškai, senomis raidėmis, buvo kasmet spausdinama po keliasdešimt knygų, maskoliai lietuviams davė tik po vieną knygutę per metus, nes iš tų 60 spausdintų dalis buvo rusų raidėmis išspausdinta dar prieš spaudos uždraudimą. Taigi, jei lietuvių būtų tas raides priėmę, tai būtų kultūriškai visiškai nustumę, nes savaime toji viena knygutė per metus, ir tai skiriama daugiausia mokyklinio amžiaus vaikams, nebūtų galėjusi visų lietuvių kultūros spragų užkišti.

Ypač didelį vaidmenį čia suvaidino politinė mūsų pe-

sių, bet per visus 40 metų spaudos draudimo metus ji tesugebėjo iš viso tik 60 tokių knygelių išspausdinti—tame skaičiuje įskaitant ir keltą valdinių išspausdintų lietuviškai rusų raidėmis skelbimų. Vadinasi, kuomet jau prieš spaudos uždraudimą, lietuviškai, senomis raidėmis, buvo kasmet spausdinama po keliasdešimt knygų, maskoliai lietuviams davė tik po vieną knygutę per metus, nes iš tų 60 spausdintų dalis buvo rusų raidėmis išspausdinta dar prieš spaudos uždraudimą. Taigi, jei lietuvių būtų tas raides priėmę, tai būtų kultūriškai visiškai nustumę, nes savaime toji viena knygutė per metus, ir tai skiriama daugiausia mokyklinio amžiaus vaikams, nebūtų galėjusi visų lietuvių kultūros spragų užkišti.

Ypač didelį vaidmenį čia suvaidino politinė mūsų pe-

sių, bet per visus 40 metų spaudos draudimo metus ji tesugebėjo iš viso tik 60 tokių knygelių išspausdinti—tame skaičiuje įskaitant ir keltą valdinių išspausdintų lietuviškai rusų raidėmis skelbimų. Vadinasi, kuomet jau prieš spaudos uždraudimą, lietuviškai, senomis raidėmis, buvo kasmet spausdinama po keliasdešimt knygų, maskoliai lietuviams davė tik po vieną knygutę per metus, nes iš tų 60 spausdintų dalis buvo rusų raidėmis išspausdinta dar prieš spaudos uždraudimą. Taigi, jei lietuvių būtų tas raides priėmę, tai būtų kultūriškai visiškai nustumę, nes savaime toji viena knygutė per metus, ir tai skiriama daugiausia mokyklinio amžiaus vaikams, nebūtų galėjusi visų lietuvių kultūros spragų užkišti.

Ypač didelį vaidmenį čia suvaidino politinė mūsų pe-

sių, bet per visus 40 metų spaudos draudimo metus ji tesugebėjo iš viso tik 60 tokių knygelių išspausdinti—tame skaičiuje įskaitant ir keltą valdinių išspausdintų lietuviškai rusų raidėmis skelbimų. Vadinasi, kuomet jau prieš spaudos uždraudimą, lietuviškai, senomis raidėmis, buvo kasmet spausdinama po keliasdešimt knygų, maskoliai lietuviams davė tik po vieną knygutę per metus, nes iš tų 60 spausdintų dalis buvo rusų raidėmis išspausdinta dar prieš spaudos uždraudimą. Taigi, jei lietuvių būtų tas raides priėmę, tai būtų kultūriškai visiškai nustumę, nes savaime toji viena knygutė per metus, ir tai skiriama daugiausia mokyklinio amžiaus vaikams, nebūtų galėjusi visų lietuvių kultūros spragų užkišti.

Ypač didelį vaidmenį čia suvaidino politinė mūsų pe-

VYSKUPAS MOTIEJUS VALANČIUS



Gimė 1801 metais, mirė 1875 metais, pirmasis iš "muzikų" žemaičių vyskupas, vienas pirmųjų draudiamosios spaudos platinto organizatorių, o taip pat daugybės tikybinių ir netikybinių turinio raštų autorius.

riodinė spauda, kurios anksčiau iš viso neturėjome ir kuri spaudos draudimo metu pradėjo formuotis ir visai naujus lietuvių tautos politinius ir visuomeninius siekimus ir nuolatos šaukti į kovą su caro valdžia ne vien už savo spaudą, bet ir už kitas politines, ekonomines ir visuomenines teises.

Nors "Aušra," pasitenkindama vien lietuvių tautos sąmonės kėlimu, tų politinių klausimų dar visai nelietė, bet jau 1889 metais pradėjęs eiti "Varpas," 1890 metais "Ūkininkas" ir "Zemaičių ir Lietuvos Apžvalga," 1896 metais "Lietuvos Darbininkas" ir "Tėvynės Sargas," 1901 metais "Darbininkų Balsas," kad ir atstovavo skirtingas visuomenines pasaulėžiūras, bet vis dėlto visi tie laikraščiai kurstė lietuvių tautą prieš rusų valdžią ir įvairius jos skelbiamus ir gyvenimui pravedamus suvaržymus ir ta savo agitacija veikė ne vien savo skaitytojus, bet ir rusų administraciją, kuri ilgainiui susigriebė, kad spaudą draudama ir lietuviams brukdama rusų raides, ji ne tik nepasiekė sau pradžioje pasistatyto tikslo, bet, atvirkščiai, sukėlė prieš save visą lietuvių tautą.

Šioje spaudos kovos stadijoje nemažą vaidmenį suvaidino ir Amerikos lietuvių spauda, kuri aplinkiniams keliais vis dėlto ir Lietuvą pasiekdavo ir daug kame ne tik nenusileisdavo anai prūsinei spaudai, bet ir pralenkdavo, nes lietuvių spaudai Amerikoje sąlygos buvo daug geresnės, negu Mažojoje Lietuvoje.

Pradėjus Mažojoje Lietuvoje spausdinti lietuviškai, šiai pusei skiriamas knygų, išliko būtinas reikalas iestoti priemonių joms perkelti per sieną ir išplatinti tik tybinių turinio knygų, krašte. Kartais pavykdavo bet jau nuo "Aušros" laikų (1883-1886) tos Mažojoje Lietuvoje spausdinamos lietuviškos knygomis apimti daug platesnis sritis, net ir daugelį tokių, į kurias prieš spaudos uždraudimą nebuvo dėmesio kreipta. Tuo būdu kai kurių požiūriais spaudos uždraudimas lietuviams buvo ir naudingas, nes leido išaugti ir tokiai, jokių cenzūros varžtų nevaržomai spaudai, kurios nebūtumėme galėję išugdyti rusų cenzūros prižiūrimi ir suvaržomi.

Ypač didelį vaidmenį čia suvaidino politinė mūsų pe-

sių, bet per visus 40 metų spaudos draudimo metus ji tesugebėjo iš viso tik 60 tokių knygelių išspausdinti—tame skaičiuje įskaitant ir keltą valdinių išspausdintų lietuviškai rusų raidėmis skelbimų. Vadinasi, kuomet jau prieš spaudos uždraudimą, lietuviškai, senomis raidėmis, buvo kasmet spausdinama po keliasdešimt knygų, maskoliai lietuviams davė tik po vieną knygutę per metus, nes iš tų 60 spausdintų dalis buvo rusų raidėmis išspausdinta dar prieš spaudos uždraudimą. Taigi, jei lietuvių būtų tas raides priėmę, tai būtų kultūriškai visiškai nustumę, nes savaime toji viena knygutė per metus, ir tai skiriama daugiausia mokyklinio amžiaus vaikams, nebūtų galėjusi visų lietuvių kultūros spragų užkišti.

Ypač didelį vaidmenį čia suvaidino politinė mūsų pe-

sių, bet per visus 40 metų spaudos draudimo metus ji tesugebėjo iš viso tik 60 tokių knygelių išspausdinti—tame skaičiuje įskaitant ir keltą valdinių išspausdintų lietuviškai rusų raidėmis skelbimų. Vadinasi, kuomet jau prieš spaudos uždraudimą, lietuviškai, senomis raidėmis, buvo kasmet spausdinama po keliasdešimt knygų, maskoliai lietuviams davė tik po vieną knygutę per metus, nes iš tų 60 spausdintų dalis buvo rusų raidėmis išspausdinta dar prieš spaudos uždraudimą. Taigi, jei lietuvių būtų tas raides priėmę, tai būtų kultūriškai visiškai nustumę, nes savaime toji viena knygutė per metus, ir tai skiriama daugiausia mokyklinio amžiaus vaikams, nebūtų galėjusi visų lietuvių kultūros spragų užkišti.

šiai profesionalai, bet netrukus į tą darbą įsitraukė ir nauji, tikrieji knygnešiai, kurių skaičius didėjo iš metų į metus. Jų tarpe ypač išgarsėjo knygų karaliumi vadintas Jurgis Bielinis, kurį laiką vadovavęs ir specialiai knygoms platinti Lietuvoje jo sudarytai Garšvių knygnešių organizacijai, bet greta veikė ir daugybė kitų, kurių ligi spaudos uždraudimo pabaigos Lietuva jau šimtais priskaitydavo. Kai kurie jų ilgus metus tuo pačiu darbu besiverdami iš knygų gabenimo ir platinimo ir patys išsilaikydavo, kartais ir nebologai uždirbdavo, tačiau visiems jiems šis darbas buvo kartu ir idėjinis darbas—kova už savo ir savo tautos teises.

Šis darbas buvo ir labai rizikingas ir pavojingas, nes tekdavo susidurti ne vien tik su ginkluota pasienio sargyba, nuo kurios kulkų daugelis knygnešių ant sienos ir žuvo, bet ir perėjus sieną, kiekviename kaime ar miestelyje tekdavo susidurti su tais pačiais priešais, į kurių rankas daugelis knygnešių ir patekdavo.

Laimingai peržengus sieną, tekdavo jau tas perkeltas knygų visame krašte platinti. Ilgainiui daug kur atsirado daugybė įvairių kaimų knygų platinimo ir skaitymo kuopelių, kurios perimdavo iš knygnešių joms atgabentas knygas ir jas toliau platino. O dar daugiau buvo pavienių platinytojų—tai įvairūs "bagamzinkai," kurie greta įvairių kitų devocionaliųjų prie bažnyčių slaptaip pardavdavo ir lietuviškas knygas, bet ir šiaip daugybė pavienių platinytojų iš ūkininkų ir iš inteligentų. Šis darbas iš metų į metus apimdavo vis didėjančią žmonių skaičių ir į spaudos uždraudimo pabaigą jis faktiškai buvo įtraukęs jau visą tautą. Jis taip giliai buvo palietęs, kad kitur net ir valdžios žemesnieji pareigūnai iš tų pačių lietuvių tarpo slapta tame pačiame knygų platinimo darbe dalyvavo. Na, kita vertus, pasitaikydavo retkarčiais ir išdavikų; kartais susibares kaimynas ir įduodavo policijai ar žandarams kokį sau žinomą knygnešį ar knygų platintoją. Bet per 40 spaudos kovos metų tokių atvejų buvo palyginti nedaug.

(Bus daugiau)
Vaclovas Biržiška.

Plačiai Paminėjo Nepriklausomybės Sukaktį

Amerikos Lietuvių Informacijos Centras sumini apie 100 Amerikos laikraščių, kurie trumpesniais ar ilgesniais rašiniais paminėjo Lietuvos nepriklausomybės sukaktį, ir pastebi, kad tas sąrašas, be abejonės, nėra pilnas.

Tame sąraše yra ir tokie dideli laikraščiai—"The N. Y. Times," Chicago's "Tribune" ir kt.

Kongresmanas Kerstenas, baigdamas Chicagoje pirmosios dienos apklaušinėjimą Lenkijos pavergimui iširti, atkreipė salėje esančių dėmesį į tą, kad čia yra ir Dr. P. Grigaitis.

"Mes privalome įvertinti," sakė jis, "šio žymaus lietuvių pastangas kovoti su komunizmu, nes jo pastangos yra svarbios visai Amerikai."

Skaitykime Vertingas Knygas!

- | | |
|---|--------|
| RYTŲ PASAKOS, Vinco Krėvės puikia kalba parašytos indų ir kitų tolimųjų tautų legendos, 220 puslapių | \$2.50 |
| POPIEZIAI IR LIETUVA, kunigo M. Valadkos parašyta, aiškina, kaip popiežių įtaką pakenkė lietuvių tautai, 250 puslapių | 2.50 |
| NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS PINIGAI. Jono K. Kario puikiai išleista knyga su 160 paveikslų, 255 puslapiais, gerame popierėje. Aprašo ir paveikslais parodo Lietuvoje buvusius pinigus ir duoda jų istoriją. Kaina | 5.00 |
| A KISS IN THE DARK. J. Jazmino anglų kalba sodrus ir nuotykingi vaizdeliai, 150 puslapių. Kaina kietais viršeliais \$3, minkštais viršeliais | 2.00 |
| BARABAS. Paer Lagerkvist'o istorinė apysaka iš pirmųjų krikščionybės dešimtmečių Romoje, Palestinoje ir Kipre. Knyga 1951 metais laimėjusi Nobelio premija. | \$2.25 |
| BALTARAGIO MALUNAS. Kazio Borutos romanas apie malunininką Baltaragį, gražuolę jo dukrą Jurgą ir šaunų jaunikį Girdvainį | 2.50 |
| LIETUVOS ISTORIJA. Par. V. Daugirdaitė-Sruogienė | 3.00 |
| LIETUVIŲ KALBOS ISTORIJA. Dr. P. Joniko pirmasis ir vienintelis šiuo klausimu veikalas | 3.00 |
| VILNIUS TARP AUDRŲ. Jeronimo Cicėno knyga apie Vilnių ir Vilniaus krašto lietuvių kovas už savą prigimtąsias teises lenkų okupacijos metu | \$5.00 |

KELEIVIS

636 East Broadway

:-

So. Boston, Mass.

MOTERŲ SKYRIUS

Viena Tarp 11,000

Toli toli, Azijos krašte, viena moteris. Viena vie-
vadinamame Indokinija, per nintelė moteris tarpe 11,000
57 dienas ėjo kruvini mū-
kareivių. Tai buvo slaugė
šiai tarp 11,000 prancūzų
Genovaitė de Galard-Ter-
kareivių ir 40,000 ar 50,000
bolševikų kareivių.

Prancūzai buvo apsupti lėktuvu išskirti į laisvę,
iš visų pusių savo apkasuo-
bet ji atsakė tą daryti ir
se. Puolikai prieš juos su-
traukė savo geriausią ka-
slaugyti sužeistuosius ir
riuomenę ir vis gaudavo su-
stiprinimų iš tolimųjų vie-
sių. Apgultosios tvirtovės
ty, o prancūzai mažai pa-
kariai tą nepaprasto pasi-
galbos tegalėjo gauti. Pran-
cūzams visa pagalba buvo mi-
nė "Dienbienuose" angeli-
siunciančia lėktuvais, o kai
"lu" dėl jos didelio pasi-
priešas įsiveržė į sustiprintą
tymo ir išvėmė slaugant
tvirtovę, tada lėktuvais siun-
tė sužeistųjų, kurie gu-
sunku buvo nuleisti pagal-
bą. Sukimti požeminiuose
ir dalis amunicijos, ginklų,
urvuose.

Kokiose sąlygose sužeis-
tiems kariaus teko būti,
galima įsivaizduoti iš to,
kad pradžioje visa Dien-
bienuose tvirtovė turėjo tik-
tai 25 lovų ligoninę ir du
daktarus. Ligoninė teko di-
dinti jau laike mūšio ir
paskutinėmis kautynių die-
nomis arti 2 tūkstančių su-
žeistųjų kareivių gulėjo šlapio-
se požeminiuose urvuose.
Kelis kartus prancūzai pra-
sė, kad bolševikai leistų
jų kariuomenę garsiajame
Dienbienuose mūšyje, kuris
dabar jau ėjo į kraują ra-
syta istoriją, buvo margas
tautų ir rasų mišinys.

Prieš prancūzus kovėsi
anamių bolševikų kariuo-
menė, išmilkinta Kinijoje ir
kinų artileristų stipriai pa-
dedama.

Kautynės buvo nelygios.
Paskutinėmis kautynių die-
nomis, kada Dienbienuose
tvirtovė jau buvo dalinai
sunaikinta, prancūzų kariai
turėjo kautis 1 prieš 8. Ne-
lygioje kovoje silpnesnieji
buvo nugalėti ir sunaikinti.

Bet kodėl kalbame apie
tą visų lūpose dabar mini-
mą ir sunkiai išstariamą
Dienbienuose tvirtovę gar-
sų gynimą Moterų Skyriu-
je? Kalbame todėl, kad
tarpe 11,000 Dienbienuose
tvirtovės gynėjų, kurie ka-
riavo ne tik už Prancūziją,
bet ir už mūsų laisvę, buvo

Amerikoje 1953 metais eismo
nelaimėse pėsčiųjų 8,600 žuvo
ir 269,360 buvo sužeisti.

Eismo nelaimėse per 1952
metus žuvo 38,000 asmenų, o
bet ir už mūsų laisvę, buvo

GIIMTADIENIO DOVANA?



Keturių metų Janice Rae Quiggle savo gimtadienio proga
nubėgo prie pašto dėžutės žiūrėti, kokių dovanų jai kas
atsiuntė. Virš pašto dėžutės ji rado varnėno (robin) lizdą
ir tame lizde mažą kiaušinė. Mergaitė neturi nė mažiausios
abejonės, kad paukštukas padėjo kiaušinė jai gimta-
dieniui, o ne savo šeimos augimo sumetimais.

JAM PASIBAIGĖ VARGO DIENOS



Graikų pilietinio karo naštaitis, šešių metų Jonukas Hatz-
georgiou, kurio tėvai žuvo nuo bolševikų kulipkų, atvyko
į Ameriką pas savo naujus tėvus. Beveikiai graikai N.
Chetnes iš Troy, N. Y., paėmė vaiką iš vienos prieglau-
dos Graikijoje ir jį išsiuntė. Vaikas dabar atvyko į šį kra-
stį ir gardžiai pietauja pirmą kartą Amerikoje.

SVARA AR VYRAS?

"Keleivio" Nr. 15, Mote-
rų Skyriuje, pastebėjau la-
bai įdomų straipsnį, pava-
dintą "Svara ar Vyras." Jį
pasirašė Senė. Ten nuro-
doma, kad rašytojos jau-
nesnė draugė, dirbanti imo-
nė, nuo namų ruošos bei
pietų virimo jaučiasi labai
nuvargusi, yra nervinga, o
tuo tarpu vyras jos visai ne-
atjaucia.

Straipsnio rašytoja labai
teisingai nušviečia, kad na-
mų pagrindas yra ne nupo-
liuotos grindys bei sienos,
bet pati moteris. Jeigu
grindys ir sienos bus išbliz-
gintos, o moteris susirau-
kus, surūgus, kad nevietoj
laikraštis ar kepurė padėta,
tokiauose namuose vyras ne-
sijaus laimingas. Vyras iš tik-
rųjų žiūri, kad namuose bū-
tų švelni moteris, o ne išpo-
liuotos grindys. Žinoma,
namuose reikia žiūrėti šva-
kai, bet ne tiek, kad moteris
savo namuose iki di-
džiausio nuovargio ir po to
būtų nervinga, pikta ir vien
priekabių prie vyro ieškotų.

Kaip pavyzdį aš papa-
sakosiu apie du savo pažis-
tamus, du brolius, tarp ku-
rių gal koks 4 metų am-
žiaus skirtumas. Abu bro-
liai buvo vieni į kitą pana-
šūs ne tik išvaizda, bet ir
būdu. Abu buvo labai
darbštūs, labai taupūs, tik
retkarčiais kai kada išsiger-
davo. Bet, sakau, retkar-
čiais. Vyresnysis vedė uk-
rainietę žmoną. Būdamas
darbštus, neužilgo įsigijo
nuosavus namus ir, žmonos
raginamas, kad ir skolon,
pripirko brangių baldų.
Žmona metė darbą, nes rei-
kėjo namus prižiūrėti. Tai-
gi, sėdi ji namuose ir poli-
ruoja viską. Tiek poliru-
ja, kad parėjęs iš darbo vy-
ras tik į virtuvę gali įeiti,
o į kitus kambarius jau ne-
bandyk eiti, nes per daug iš-
poliruoti. Kitus kambarius
laiko tik kaip muzėjų, akim
pasiganyti. Vyrui tokia po-
litika nepatinka, bet jis nie-
ko negali padaryti, moteris
vis išlošia. Iš karto maistą
dar gamino namie, bet vė-
liau pradėjo vyrą tempti į
valgyklą, nes nenorinti
kambarių teršti—per daug
viskas išpoliruota.

Iškildavo bernai, pešty-
nės, nes iš tikrųjų vyras ne-
turėjo moters, o tik išpoli-
ruotus kambarius. Neras-
damas namuose jaukumo,
vyras pradėjo daugiau ger-
ti ir galų gale dairytis į ki-
tas moteris. Nuo to šeimo-
je dar didesnė nesantaika.

Moteris skundžiasi, kad vy-
ras jos nemyli, jai neįstiki-
mas, jos neįvertina, gi vy-
ras skundžiasi, kad jis žmo-
nos neturi, tik išpoliruotus
kambarius.

Kitas brolis, 4 metais jau-
nesnis, vedė lygiai po 4 me-
tų, bet angli tautybės mer-
ginė. Ji iš išvaizdos nebu-
sudeikt obuolius. Po to pa-
vo gražuolė, bet maloni ir
švelnus būdo. Dirbo vie-
kit 1 puodelį duonos džiū-
noje įstaigoje stenografe.
Vėsių, 3 kiaušinius ir 4
ištekėjusi šesė savo dar-
bą toliau. Nuosavus namus
džiūvėsius sumaišykite su
cukrumi ir kiaušinių try-
niais. Atskirai išplakite bal-
tymus ir, sudėjus į masę,
gerai išmaišykite. Po to pri-
dėkite vanilijos ir užpilkite
apie valandą. Duokite stan-
lan su trintų bulvių koše ir
daržovėmis.

Dabar spęskit, kaip no-
rit. As nurodžiau gyven-
ti tik dviejų brolių, kurie
mylė. Kas gaėtų man nu-
rodyti, kiek reikia turėti
būdais, bet kurių gyven-
mas nuėjo visai skirtingais
keliais. Vienas brolis gir-
tuokliauja, gyvena neapy-
kantoj, namuose nesantai-
ka, kitas gyvena laimingai
ir gražiai. Atrodo, kad gy-
venimas iš tikrųjų priklauso
nuo moters, o ne nuo išpo-
liuotų kambarių. Jei mo-
teris nori ir moka, tai ji ga-
li sukurti malonų ir jaukų
gyvenimą sau ir vyrui, ar-
ba, priešingai, abiem pada-
ryti pragarą.

Jaunuolis.
Alberta, Canada.

KAPŲ PUOŠIMO DIENAI

Kaip norėčiau aš nuvykti
į tėvynę nors trumpai!
Aplankyti tėvelių kapą,
Kur jie ilsis amžinai.

Kur balti beržai svyruoja,
Siūbuoja aplink miškai,
Išsities ten seni tėveliai,
Giminės ir kaimynai.

Ten pavasarį gegutė
Užkukoja taip liūdnai,
Melsvai sužydi alyvos,
O kaip mieli tie kapai!

Bet keliai mums į tėvynę
Uždaryti aklinau...
Ar bečulba ten paukšte-
liai,
Kaip čiulbėjo jie seniau?

Vargo Duktė.

ŠEIMININKĖ

"Steikas" su Kėmšalu

Paimkit "round steak"
tiek, kiek reikia šeimynai.
Kėmšalą padarykit taip:
paimkit du puodukus duo-
nos trupinių, 1 kiaušinė, 2
šaukštus sviesto, svogūno,
supjaustyto smulkiai, ir tru-
putėli druskos. Svogūną
paspirginkit svieste, pridė-
kit duonos trupinius, sumai-
šytus su išplaktu kiaušiniu,
įpilkite truputį karšto van-
dens ir padarykit tirštą ko-
šę. Tada kėmšalą uždekit
ant paklotos mėsos, mėsa
suvyniokit, suriškite šniūre-
liu ir, gerai suveržus, pake-
pinkit skauradoje, kol ge-
rai apsaus. Tada įpilkite 1/2
puodelio karšto vandens
(arba buljono), apibarstykite
druska ir kepkite pečiuje
apie valandą. Duokite stan-
lan su trintų bulvių koše ir
daržovėmis.

Užkepti Obuoliai

Parinkti gražius, vieno-
dus obuolius. Nulupiti, iš-
grežti vidų ir prikimšti ra-
zinkų, riešutų (kapotų) ar-
ba tirštos uogienės. Paim-
tų, bet angli tautybės mer-
ginė. Ji iš išvaizdos nebu-
sudeikt obuolius. Po to pa-
vo gražuolė, bet maloni ir
švelnus būdo. Dirbo vie-
kit 1 puodelį duonos džiū-
noje įstaigoje stenografe.
Vėsių, 3 kiaušinius ir 4
ištekėjusi šesė savo dar-
bą toliau. Nuosavus namus
džiūvėsius sumaišykite su
cukrumi ir kiaušinių try-
niais. Atskirai išplakite bal-
tymus ir, sudėjus į masę,
gerai išmaišykite. Po to pri-
dėkite vanilijos ir užpilkite
apie valandą. Duokite stan-
lan su trintų bulvių koše ir
daržovėmis.

VISTININKAI, ATSLIEPKIT!

Mielie skaitytojai, kurie
turite vištų ūkį arba nus-
manot apie vištų auginimą,
prašau duoti man patarimą,
kaip įtaisyti vištų ūkį. As-
turiu 20 akrų farmukę. Ma-
no vyras jau negali sunkiai
dirbti, tai norime auginti
vištas, nes aš labai vīsta-
myliu. Kas gaėtų man nu-
rodyti, kiek reikia turėti
vištų, kad iš jų būtų galima
užsidirbti pragyvenimui,
kokį joms maistą duoti ir
kokio didumo įtaisyti vīsti-
ninką? Labai nuosirdžiai
prašau patarimo. Parasy-
kit į "Keleivio" Moterų
Skyrių arba man tiesiog.
Būsiu labai dėkinga.

Anna Janilonis.
Box 1, Hustler, Wis.

UNDINE



Miss Virginia Parker iš Low-
ell, Mass., su šitokia kostiu-
mu pasipuošusi užsidirbo sau
titulą "Miss Mermaid of
1954" mūsų sostinės legiono
surengtose varžytynėse.

MYKOLIS:

Pro Mano Akinis

(Žiupsnelis prisiminimų)

Tremtis

Vietiniai ramino, kad ka-
ras jau pasibaigė ir greitai
amerikonai iš Pilzeno pasi-
trauks, ateis auksinis gyve-
nimas—kraštą perims ko-
munistai... Nutariau grįž-
ti į Pilzeną pasidairyti.

Kai saulė pirmaisiais
spinduliais persirito per že-
mės paviršių, aš dviračiu
patraukiau į Pilzeną. Mies-
tas skendo raudonų vėliavų
prieglobstyje. Gatvėse ma-
tėsi žmonės su raudonais
kaspinais ant rankovių, gal-
tai buvo komunistų partijos
nariai. Skubėjau pasitrauk-
ti iš miesto ir siaurais keliu-
kais pasiekiau Bohemijos
miškus. Kiekviename kai-
me išsiilgę žmonės laukė
komunistų, dėl to važiuau
dieną ir naktį vos tik po
pusvalandį pasilsėdamas.
Pagal UNRRA
Pagaliau pakėlė didžiausį
nuovargį pasiekiau ir Re-
lankytį rusų karinės repa-
tensburgą, Vokietijoje. Tuo
riacijos misijos. Jos ragi-
pačiu būdu pasiekiau ir
universitetinį miestą Tue-
bingeną.

Šią Vokietijos dalį buvo
užėmę prancūzų okupacinė
kariuomenė. Sargybos, vos
pažino komunistų, agita-
mane pamatiusios, apipuo-
riams netikėjo, iš jų tyčio-
lė ir atėmė dviratį, kiti tuo
josi, ir jei nebūtų stipri MP
tarpų numovė batus ir kitus
(military police) apsauga,
mano daiktus išsidalino.
Buvau įsitikinęs, kad pa-
greičiausiai užmušti. Di-
puoliau į prancūzų plėšikų
rankas. Atsiradęs karinin-
rint stiprios apsaugos, ko-
kas įsitikino mane lietuviu
munistų misija buvo užpul-
esant, įsakė viską sugrąžinti,
tą per kelias minutes, iš-
da drauge su visa mašina
skyrus batus, viskas buvo
sugrąžinta. Tačiau batai blogiau
baigėsi: į repatri-
buvo "naciški," kaip man
cinę misiją buvo numesta
buvo paaiskinta, ir jie
granata, kuri deja, nespro-
lių nepadarė.

Pagaliau kariniams orga-
nams nusibodus rusus nuo
DP gelbėti, juos iš Vokiet-
jos išvyti. Negalima saky-
ti, kad rusai nerado silpnės-
nių, kurie palūžę pasidavė
jų propagandai ir užsirašė
grįžti. Keli man buvo pa-
žadėję iš Lietuvos parašyti,
bet nei vienas neparašė,
matyti buvo taip užimti,
kad ir laisčas rašyti nebe-
rado daugiau laiko...

Nieko nėra amžino! Su
kiekviena diena stovyklose
maistas ėmė blogėti, o apy-
linkės vokiečiai ėmė tuk-
ti. Prancūziškai buvo ap-
sukrūs kariai...

Pirmutinėm dienom po
karo nebuvo galimybės su-
sisiekti su gretimais mies-
tais nei telefonu, nei lai-
kais, nei geležinkelio. Veik-
čiai atsirado keliaujantieji
laiskanešiai, kurie daugiau-
siai dviračiais ar pėsčiomis
keliaudavo iš stovyklos į
stovyklą gabendami paštą.

Tokiu vargingu keliu pa-
vykdavo gauti laiškus ir iš
tolimesnių vietovių. Bet
paštas netrukus susitvarkė.
Vokietija buvo padalinta
į tris zonas (anglų, prancū-
zų ir amerikiečių), per ku-
rias DP galėjo keliauti (aš
nekalbu apie rusų užimtą
dalį). Iš zonos į zoną buvo
reikalingas leidimas, o jis
sunkiai gaunamas. Tačiau
tikslai buvo didesni už pa-
sitaukiančius klijus, žmonės
išmoko jas apeiti.

Wuerzburgėje įsisteigė lie-
tuvių centras: berods Rau-
donasis Kryžius, o vėliau ir
VLK'as.

(Bus daugiau)

Iš Plataus Pasaulio

PERVERSMAS PARAGVAJUJE

Kariuomenės sukilimas Asuncion mieste, Paragvajaus sostinėje, nuvertė šalies valdžią ir įvedė krašte diktatūrą. Krašto priešakyje atsistojo kelių kariškių komitetas (junta). Diktatoriai skelbia, kad visame krašte viešpatauja ramybė. Perversmininkų įrankis buvo pirmas kavalerijos pulkas.

SUOMIJOS VYRIAUSYBĖ

Suomijos naują vyriausybę po parlamento rinkimų sudarė švedų partijos vadars Ralf Toerngren. Vyriausybė skelbia tęsianti geros kaimynystės politiką santykiuose su Sovietų Rusija ir Švedija. Nauja vyriausybė yra koalicinė. Suomija turi su Rusija "draugiškumo ir savitarpinės pagalbos" sutartį.

SIRIJOS TEISIA DIKTATORIŲ

Sirijos vyriausybė nutarė teisti "už akių" buvusį krašto diktatorių generolą Šišeklį, kuris po paskutinio perversmo pabėgo į užsienius ir dabar gyvena Paryžiuje. Sirijoj atstatyta vyriausybė, kuri buvo prieš pulk. Šišeklio suruoštą perversmą 1951 metų gruodžio mėnesį.

MYLIA PER 4 MINUTES

Anglų bėgikas sportininkas, Roger G. Bannister, 24 metų amžiaus, gegužės 6 d. nubėgo vieną mylią per 3 minutes 59.4 sekundes. Tai yra naujas pasaulio greičio rekordas. Senasis rekordas buvo švedo Gunder Heagg, jis vieną mylią 1945 metais buvo nubėgęs į 4 minutes ir 14 šimtųjų sekundės.

INDIJA IR PRANCŪZIJA

Gegužės 14 d. Indija ir Prancūzija pradeda pasitarimus apie Prancūzijos keturių mažų kolonijų Indijos pakraščiuose perleidimą Indijai. Indijos vyriausybė reikalauja, kad kolonijos būtų atiduotos Indijai be tų kolonijų gyventojų plebiscito, prancūzai siūlo atsiklausti gyventojų. Derybos išspręs ginčą.

NATO KARO VADAS

Prancūzų maršalas Alphonse Juin pasilieka savo pareigose, kaip visų Atlanto Sąjungos karų pajėgų vadas Europoje. Buvo kalbų, kad jis pasitrauks po to, kai Atlanto Sąjungos vadovybė pareikšė jam viešą papeikimą už jo pasisakymą prieš Europos armijos kūrimą.

Iš Tolimųjų Hawaju

Ar Jenkins Suklydo?

Nėsenai vienam straipsny mes palyginom egzotinius Hawajus su saulėta Florida. Kaip ir buvo tikėtasi, jai atsiliepė mūsų savaitraščio gabusis korespondentas C. K. Braze, iš Miami. "Keleivio" Nr. 15 jis tarp kitko rašo, kad jam patinka mūsų Hawajų aprašymai, tik "negalima nutylėti, kai jis—"reiškia Jenkins—"klaidingai parašo apie mūsų Florida. Girdi, labai skaudžiai nuo to nuta." Ir tam atremti teigia: "Taip, uraganui atūžus. Apie tą saulėtumą mes saulės nematome. Tokių citavom brooklynietį A. M. uraganų pernai buvo net 7, Augūną, kuris rašė šeštą bet jie kažkokios žalos nedieną atvykęs į Florida. Jei padarė." Tai jū laimė, kad "kažkokios žalos nepadarė," bet visvien nemalonumo buvo apščiai, o kitais metais ir labai daug žalos padarė. Mes rašėm; kad tu uraganų būna tik du ar trys per metus, gi mūsų kritikas tvirtina, kad tik pernai jū buvo net 7. Reiškia, daugiau nei dvigubai patvirtino mūsų žodžius. O kad tie uraganai "nebaigėsi," apie tai sakysite Worcesteriečiams, kurie pernai apie mūsų Florida. Girdi, labai skaudžiai nuo to nuta." Ir tam atremti teigia: "Taip, uraganui atūžus. Apie tą saulėtumą mes saulės nematome. Tokių citavom brooklynietį A. M. uraganų pernai buvo net 7, Augūną, kuris rašė šeštą bet jie kažkokios žalos nedieną atvykęs į Florida. Jei padarė."

MES ATLIEKAM ... VISOKIUS SPAUDOS DARBUS

Jei tamstoms reikia—

- ◆ BIZNIO KORČIUKIŲ
- ◆ SPAUSDINTŲ VOKŲ
- ◆ LAISKŲ SU ANTGAVALIAIS
- ◆ BET KOKIAI PRAMOGAI BILJETŲ
- ◆ PROGRAMŲ ar PLAKATŲ

"Keleivio" spaustuvė padarys tamstoms viską ir nusiųs greičiau ir pigiau, negu kuri nors kita spaustuvė. Prašome kreiptis šiuo adresu:

"KELEIVIS"

636 East Broadway, South Boston 27, Mass.

LAVONŲ AUTOMOBILIS TRAUKIA Į KELIONĘ



Trys Norwood, Mass., jaunikliai nusipirko už 60 dolerių seną lavonų vežimo automobilį ir su juo rengiasi ilgą kelionę. Jis Norwoodo ir Fairbanks, Alaskoje. Jaunikliai mano, kad mašina dar nukeliaus 5,337 mylias iki Alaskos aukso kasyklų, o ten jie tikisi prisikasti aukso ir nusipirkti naujesnę ir nebe lavonų mašiną.

neteisingai pacitavom, tik- nių dviasią ir dabartinę šarai atsparytum; kadangi lies santvarką ir visuomet to nebuvo, tai jis turi re- užtardavo dirbančiąją klakalą su p. Augūnu, o ne su se. Dėl to urugvajiečiai, o kartu ir ateiviai, darbininkai ir biednuomenė ji taip gau- siai pirkdavo.

Mes rašėm, kad Floridoj ir lietuviški žvirbliai, ir to mūsų kritikas ne- užginčio. Jis dar labiau patvirtino mūsų teigimą sa- kydamas: "Nebaisūs ir tie uodai. Kartais jų atlekia, bet valdžia iš lektuvų, o miestais iš automobilių, tuoj jos pavaisina vaisiais ir jų nebelieka." Nebeliko ir Hitlerio su visais hitlerininkais, kai mūsų valdžia juos pavaisino iš lektuvų. Bet visgi mums rodo, kad žvirblį niekas iš kanuolių ne- šaudo. O betgi, jei Floridoj reikia jau šauktis valdžios su orlaiviais ir miesto su automobiliais pagalbos, tai visvien nekokie pyragai.

Mums labai malonu iš- girsti, kad C. K. Brazės sū- nus gyvena Hawajuose ir tas jau parodo, kad čia pa- tagiau apsigyventi negu Floridoj. Tik mums neži- noma, ar jaunuolis Braze- cia įsikūręs laisvojo preky- boje, ar tik Dėdės Samo tar- nyboje? Jei pastoviai įsikū- rė, tai ir tėveliai jį turėtų pasekti, kaip mes pasekėm savo sūnų ir jaučiamės ga- na laimingi. Bet kaip ten bebūtų, mes visvien norėtu- me su jaunuoliu Braze susi- tikti ir sueiti į pažintį. Bū- kite malonūs ir patarpinin- kaukite mums.

A. Jenkins.

Iš Pietų Amerikos

URUGVAJUS

Likvidavo "Šluotininkus"

Maždaug prieš metus Urugvajaus sostinėje, Monte- video mieste, pasirodė kastižanų kalba, nedidelio formato, keturių puslapių "Escoba" (šluota) savait- raštis, o su juo ir revoliuci- nės šluotininkų organizacija. Tai buvo pačių dešiniųjų laikraštis. Organizacija dar nebuvo stipri ir keletą susi- rinkimų didesnės veiklos neparodė, bet laikraštėlis, kurio pradžioje išėjo 5,000, "gerai šluodavo," gal dėl to per kelis mėnesius jis išau- go iki 100,000 egzemplio- rių. Taip neaugo nė vien- as laikraštis.

Tas laikraštėlis kėlė vie- šumon vietos stambiųjų partijų ir valdžios žmonių nevarius ir juodus darbus. To nė vienas kitas laikraš- tis neįsitraukė padaryti. Be to, laikraštėlio redakto- riai ir leidėjai, matyti, ge- rai pažino savo šalies žmo-

BALSUOJA BE BAIMES



Argentinos diktatorių Per- nas balsuoja pats už save ne- senai vykusiose rinkimuose. Balsuoja jis be baimės, nes žino, kad laimės. Opozicija buvo užmaugta, jai nebuvo leidžiama agituoti nei per ra- dijo, nei per spaudą. Ir vis- vien opozicija surinko virš trečdaliu balsų. Dabar laimė- jęs Peronas nutarė opozicijos vadus teisti už "vyriausybės negerbimą."

"Keleivio" skaitytojų Urug- vajuje bus buvęs ilgametis (išėjęs į pensiją) Swift bendrovės gyvulių skerdyk- los (frigorifico) pareigūnas Idelfonsas Lengvenis su sa- vo žmona Stefanija (Savie- kaite). Jie yra ne tik se- niausio "Keleivio" skaityto- jai, bet ir seniausio lietuvių Urugvajuje. Idelfonsas Lengvenis, kilęs nuo Gruz- džių, šiaulių apskrities, į Pietų Ameriką (Argentina) atvyko 1907 metais. Gi jo geroji pusė Stefanija Savie- kaitė, kilusi iš Papilės, šiau- lių apskrities, atvyko į ta- pačią šalį 1911 metais. Be- gyvendami Argentinoje jie sukūrė šeimyninį gyvenimą. Vėliau Swifto bendrovės tarnybos labui jie buvo per- kelti į Urugvajų, kur ir ši- dien gyvena.

Gyvendami laisvame Urug- vajuje jie išaugino du sū- nus, iš kurių vienas užima aukštą vietą Argentinos respublikoj, o antras Swift bendrovėj Urugvajuje. Ten- ka pastebėti, kad jų vyres- nysis sūnus, gyvenantis Urugvajų, yra vedęs lietu- vaite. Taigi ne tik seniai Lengveniai, bet ir jų sūnus su marčia ir net anūkės, gražiai kalba lietuviškai. Gi jaunoji Lengvenienė sa- vo gražiū balsu dažnai žavi Urugvajus Lietuvių Kultū- ros Draugijos parengimų dalyvius.

Kiti seni "Keleivio" skai- tytojai yra Kazys ir Marė (Saviekaite) Kaveckai. Jie ilgus metus bedirbdami gy- vulių skerdyklose iš savo darbo ir sutaupų Cerro priemiestyje pasistatė gra- žius namus. Jie taigpi tur- jau vedusį sūnų ir lietuve- marčią, kurie visi gražiai sugyvena. Jie daug metų skaito "Keleivį," kuriems ji užprenumeruoja ir apmoka! Bostone gyvenantis jų sva- nis Jurgis Kropas, už ką jie J. Kropui esą labai dė- kingi.

M. Krasinskas.

TARPTAUTINĖ PARLAMENTARŲ KONFERENCIJA

Pasaulio Parlamentarinės Unijos metinė konferencija šiais metais įvyko Monte Carlo, Monaco.

Prof. J. Kaminskas ta- proga pasiuntė konferenci- jai buvusį Lietuvos parla- mentarų vardu telegramą, kuria atkreipė susirinkusių- jų parlamentarų dėmesį į Sovietų įvykdytą prieš Lie- tuvą agresiją, jos žmonių teisių paneigimą ir perse- kiojimus. Kartu prof. Ka- minskas prašė pakviesti ki- tos tarparlamentarinės konferencijos proga buvu- sius Lietuvos seimo atsto- vus nušviesti Lietuvos žmo- nių pavergimą ir okupanto vykdomus žiaurios veiks- mus.

DYKAI IŠBANDYMAS nuo Reumatinės Skausmų Artrito

Jei dar niekad nevartojot ROSSE TABS nuo Reumatinės skausmų, tankiai susijusių su Reumatizmu, Artritu ir Neuritu, tai kodėl nepabandyti juos ŠIANDIEN mu- su išlaikomis? Vartojamos tūk- stantių virš 30 metų.

DYKAI SKAITYTOJAMS ŠIO LAIKRAŠČIO

Mes kviečiame jus pabandyti juos be mokesčio. Delskite atsiųsti jums siuntinį 24 TABLETS DY- KAI. Jei ne pinai busite paten- kintas gausima pagalba, graži- kite likusią dalį ir už tai jus ne- busite mums skolingas. Bandy- mus nekainuos jums nei vieno cento. NESIŪSKITE PINIGŲ. Tik atsiųskite savo vardą ir ad- resą greitai!

Rosse Products Co., Dept. X-9
2708 Farwell Ave., Chicago 45, Ill.

Kreipia Dėmesį į Sovietų "Vaidybą"

Šio laikraščio kitoj vietoj- rasite, kad Tarybų Sąjunga sutiko patvirtinti genocido (tautų naikavimo) sutartį. Pavergtųjų Tautų, tarp jų ir Lietuvos Laisvės Ko- mitetas, organizacijos tuoj išsiuntinėjo memorandumą, kuriuo atkreipia Jungtinių Tautų ir viso pasaulio dė- mesį į Sovietų apgaulingą žaidimą. Jie patvirtino su- tartį, iš vienos pusės, o iš- antros jie jau ištrėmė į Ta- rybų Sąjungą lietuvių 350,000, latvių 150,000, estų 100,000, lenkų 1,500,000, rumunų 1,000,000, čecho- slovakių 300,000 ir tt. ir tas trėmimas tebetęsiamas.

Senatas Pasmerkė Komunistų Tironiją

Amerikos senatas priėmė senatoriaus Paul Douglas pasiūlytą rezoliuciją, kuria atkreipiamas pasaulio dė- mesis į Sovietų nežmoniską elgesį su pavergtosiomis tautomis. Joje minima, kad ir Pabaltijis buvo jėga pri- jungtas ir kad senatas pa- tvirtina prezidentų Roose- velto, Trumano ir Eisen- howerio atsakymą pripa- žinti Sovietų valdžią Pabal- tijų.

PAIESKOJIMAI

Išnuomuojamas Kambarys

Gražus kambarys pirmame aukšte išnuomojamas vienam vyrui arba dirbančiai merginai. Galima pasi- naudoti virtuve.

822 Maple St.
Brooklyn 3, N. Y.

As. Petras Chibas, paieškau Charles Lausko, kuris anksčiau gy- veno Lawrence, Mass., Oakland kal- vėje. As 1912 metais atvykau pas jį iš Lietuvos ir dabar norėčiau su- sirašyti. Jis pats ar jį žinantįjį praneškite:

Petras Chibas
100 Cook St.
Brooklyn 6, N. Y.

Paieškau savo dėdės Teofiliaus Ni- kodemo, kilusio iš Oniškių kaimo, Alytaus apskr. Jis Pittsburghe turi savo namus ir lauk restoraną-saliū- na. Ar dabar laiko- nežinau. Jis pats ar jį žinantįjį atsiliepkite:

Fel. Nedzinskas
636 E. Broadway
So. Boston 27, Mass.

APSIVEDIMAI

Ieškau susitaikinimui drango tarp 45-65 metų, linksmo būdo. Gali tu- rėti 1 ar 2 vaikus. Pagaidečiau į Boston, Mass., arba Brooklyn, N. Y. As esu našlė 37 metų, linksmo bū- do, vidutinio ūgio. Su pirmu laiku atsiųskite fotografiją.

Mary Ann Wilkie
6833 So. Racine Ave.
Chicago 36, Ill.

Vedėbu tikslu noriu susipažinti su gero būdo vyru. As esu našlė, vy- ras mirė prieš metus. Turiu savo namą. Rašykite adresu:

Mrs. M. Y.
109386 So. Whipple St.
Chicago 43, Ill.

Gero elgesio, nerūkanti moters nori susipažinti su vyru tarp 50-65 metų amžiaus. As esu 55 metų, be- atrodo daug jaunesnė. Ūgio 5 pėdų ir 4 colius, sveriu 130 svarus. Gera ir švari šeimininkė, myliu rimta gy- venimą. Esu laisva ir galiu važino- ti, kur noriu.

A. Z. W.
295 Ossington Ave.
Toronto 3, Ont., Canada.

REIKALAUJAME AGENTŲ

Didelė proga dėl moterų ir vyrų pardavinėjimui Deksnio mosių. Tu- rėsi naudingą ir pelningą darbą, su gėru atlygiu.

DEKEN'S PRODUCTS
P. O. Box 666 Newark 1, N. J.

Parsiduoda Vaistų Išdirbystė

Plačiai žinoma tarp lietuvių, lenkų ir kitų tautų. Išdirbu visokius me- dicaliskus vaistus ir kremą del gro- zio. Svarbiausia išdirbystė, tai Deksnio Galingoji Mosis, kuri pati už save kalba. Dėl jos sėkmingumo turiu tūkstančius padėkos laisvų iš skirtingų kraštų, kurie liudija ir de- koja.

Tai aukštinė proga greitam pirkė- jui. Arba galite būti partneriu. Ga- li būti ir moteris. Tai pelningas biznis. Tuoj rasykite dėl susitarimo šiuo adresu: Petras Deksnis, P. O. Box 666, Newark 1, N. J. (21)

Lietuvių Susirinkimai

Kas gyvena Miami, Floridoj, arua ja aplanko, neužmirškite aplankyti Lietuvių Susirinkimo. Galima kiek- vienu dieną. Įžangą, koncertą, Pamokslinimą D. Deksniaus. (21)
543 N. W. 8th St.
Miami, Fla.

PARDUODU FARMĄ

Likau našlė, todėl parduodu 160 akrų farmą su visais trobesiais. 100 akrų dirbamos, kita žemė-ganykla ir miskas. Farma visa aptverta, 3 mylios nuo Fountain, Mich., prie di- delio kelio. Kreiptis: (19)

Mrs. F. Kavaliauskas
R 1
Freesoil, Mich.

BIBLIJOS TYRINETOJŲ GARSINIMAS (24)

Kuomet žymesnieji šių dienų reli- gionistai skelbia, kad pasaulis yra pasmerkimas, jei jis nebesugrįš pas Dievą, tai kas jie reiškia? Pasauliui atsidūrus į sunaikinimą, jei nebus kas nors daroma, ir veikiausiai daro- ma, atrodo, kad beveik kiekvienas turėtų būti noringas šlietis prie tei- singų dalykų. Bet dėl to, kaip patys bažnytiniai didžiuliai tarp savęs ne- susitaria kas gali ar turi būti da- roma pasauliniam pasaulio veikimam.

TIKRAS KLAUSIMO IŠSPRENDIMAS

Sutikdami kad yra abejotina, kad žmonių sumanymumas savaime ga- lytu išvengti perversmą, kurio visi be- veik bijo, reikia medioti kokį nors kita išsprendimą, natūraliai da- rosi pastebėtinas ir būtinai: kitaip esant nebus galima turėti jokios ar- timos ar nutuliosios ateities vilijos. Bet argi religijai skirtumai, ko- kį esama profesionalu Kristaus pa- sekėjų tarpe, reikia kad mes turi- me nustoti tikėti į patią Bibliją, ku- ri gali suteikti atsakymų į kebliau- sius klausimus, su kuriais pasaulis dabar susiduria.

"TEATINIE TAVO KARALYSTĖ"

Kuomet Jėzus buvo čia ant žemės, Jis patarė Savo mokytiniam aiškesnį ir geresnį kelia pasauliui pagerini- mui. Jis pasakė: "Jūs taip melski- te. Teatime Tavo karalystę. Tė- bonie Tavo valia kaip dangaus, taip ir žemėje." Per visus amžius isti- kimi krikščionys kartodavo šita ma- da ir kantriai laukė atsiliepimo į ja. Ar bus kuomet atsakyta į ją? Šita Mesijinė maldą yra labai aiš- ki: bet argi iš tikrųjų tokia visuo- tinė Karalystė kada nors ateis ant šitos senos žemės? Ar Vispats, at- siliepdamas į šitą maldą, kada nors įsteigs ant šios planetos naują vi- suomeninę santvarką, kurios pagrį- das bus gryna teisybė ir meilė? Jei taip, tai ar turime koki nors iro- dymą, kad šita palaiminta Karalys- tė yra arti?

Mylintieji tiesą, literatūros gau- stie veltui, kreipkitės:
LITHUANIAN BIBLE STUDENTS ASSOCIATION
3444 S. Litanica Avenue
Chicago 8, Ill.

PAGALBA

Jeigu turi gerklėje skaudėjimus ir jautie- si, kad kas negerai su gerkle, arba turi vi- durinį atskartojančius skausmus, uždegtumą, karščiavimus ir šal- čius viduriuose ir jau- tiesi sergantį arba patrukęs, tai gal but jums reikia Virginijos Gvatių Saknelių. Šitos saknelės kampanu kvepia ir yra galinga gy- daujė. Kainuoja \$12.00 už svara- ję. Prisiųsi \$3.00, tai mes prisiųsi- me jums kvoterį svaro tų saknelių.

ALEXANDER'S CO.

414 Broadway
South Boston 27, Mass.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

KVIEČIA VISUS Į BENDRĄ LIETUVYBĖS DARBĄ PRIKLAUSYTI Susivienijime Lietuvių Amerikoje, tai susijungti su savo broliais ir sesėmis bendram lie- tuvybės išlaikymo darbiui ir kovai už gražią Lie- tuvos ateitį.

LIETUVYBĖS SLA VAJUS, prasidėjęs Vasario 16-tą, suteikia įstojimo į SLA lengvatas visiems naujai įstojantiems. Pasinaudokite proga.

APDRAUDA Susivienijime Lietuvių Amerikoje yra parankiausia, pigiausia ir tikriausia—sujungta su fraternalėmis naudomis. SLA apdrauda pagelbės jums ir jūsų šeimai nelaimėje.

SLA VEIKLA ir jo tikslai bei praityje nuveikti dar- bai ir pasiekti nuopelnai aprašyti atskiruose lei- diuose, kuriuos gausit tuojau nemokamai, jei pa- rašysite SLA Sekretoriui:

DR. M. J. VINIKAS

307 West 30th Street, New York 1, N. Y.

Vietinės Žinios

Kukliai, Bet Kulturingai Paminėta

Spaudos Atgavimo Sukaktis

Gegužės 9 d. Bostono lietuvių buvo baigta mūsų žodžio tui paminėjo mūsų spaudos atgavimo 50 metų sukaktį. Komitetas ruošė ji atskubėjusi iš "Laisvės" atsidėjęs ir stengėsi įveikti visą pasitaikiusias kliūtis, kad tik minėjimas geriau ma ir kitus žavėdama pasaisektų. Bet jis sutiko ir netikėtų kliūvinių, kurių įveikti nepajėgė. Jis negalėjo įsakyti sustoti lietuvių piltę pylė visą dieną ir tik prieš pat minėjimo valandą dangus prasiblaivė. Bejėgis buvo komitetas pasirinkti ir dieną, kurią nebūtų kito parengimo.

Šitos aplinkybės dalį visuomenės, kuri ir šiaip patingu palinkimu lankyti rengimuose, bet savo meną visuomeninius parengimus garsina ir kitose Naujosios nepasizymi, sulaukė ir todėl Anglijos vietovėse. Jis ir minėjime per daug svečių čia dainavo gražiai, girdė nebuvu. Bet gyviausioji jau kitą sakant, kad jam ši Bostono lietuvių dalis, se kartą choras geriausiai panyjū ir naujųjų, minėjime dalyvavo.

Amerikos Legiono Daugiausiojo komandieriui A. Čaplui vadovaujant įnešus vėlavas, minėjimo vadovas J. V. Stilsonas pasakė trumpą žodį. Po jo se- noj pasirodė poetas Stasys Santvaras, kuris ne tik gra- žius eilėraščius rašo, bet taip pat gražiai moka juos ir paskaityti—žmogus, ku- ris neįsistėdamas savo ku- rybos vaisiais visokiomis progomis su visuomene da- linasi. Jis ir tą dieną pasa- lina. Jis ir tą dieną pasa- lina. Jis ir tą dieną pasa- lina.

Pertaukus metu buvo pa- rinkta aukų išlaidoms su- mokėti. Ašku, komitetas apyskaitą paskelbs vėliau. Čia pat salėje buvo su- ruošta ir maža draustųjų knygų parodėlė, kuria da- kas labai domėjosi. Ypač malonu buvo stebėti, kokią pagarbą knygai reiškė se- linasi. Jis ir tą dieną pasa- lina. Jis ir tą dieną pasa- lina.

atydžiai į jas žiūrėjo, atsar- nams per Minkaus radiją, pats sukūrė gražų montažė- li motinoms pagerbti ir pats kartu su aktore Alek- sandra Gustaitiene ir Irena Nikolskytė išpildė "Laisvės Varpo" radijo pusvalandį. Iš ten tik atskubėjęs jis mi- nėjime paskaitė tris savo kūrinius: "Kryžkelė", "Lais- von būtin" ir "Trėmimas".

Santvarui maloniai daly- vius nuteikus, žodis buvo duotas netikėtam svečiui, Gegužės 9 d. LDD 21 Massachusetts senatoriui kuopa surengė pavasario John Powers, kuris atvyko vakariene. Joje buvo pa- mus pasveikinti mūsų dide- lio minėjimo ploga ir palin- kėti nenurinti teisingoje pino p. Tumavičienė. Buvo kovoje.

Bostono lietuviai yra lai- kai jį padalino, tai kiekvie- mingi turėdami savo tarpe- didžiausį spaudos draudi- mo laikų kovų žinovą prof. rų choro būrys patys sau Vaclovą Biržišką. Ne kas padainavo gražių dainų, kitas, bet jis buvo prašytas Kai kurioms jų pritarė ir minėjime laikyti paskaita visi dalyviai.

ir ją laikė. Jos turinio čia- neatpasakojame, nes profes- orius savo svarbesnes min- vedėjas P. Viščinis pasakė tis surašė ir jas rasite at- skirame straipsny, kuris čia- spausdinamas šiame ir ki- diovavęs J. Sonda dar pri- tame "Keleivio" numery.

Po paskaitos pirminin- kaujantis perskaitė komite- to pasiūlytą rezoliuciją, ku- ri dalyvių delnų plojimu priimta. Ją paskelbsime kitą kartą.

Pirmoji minėjimo dalis atvykti Ramanauską.

Puiki Vieta Gegužinėms, Parenaimams

Pono Rožėno farmoje, Raynham, Mass., prie gražaus ežero pastatyta nauja, didžiausia ir patogiausia svetainė dviejų aukštų, tinkamiausia piknikams, vestuvėms ir ki- tokioms iškilinėms. Dabar toji svetainė dar gražiau istai- syta ir išdekoruota. Galima išsinuomuoti arba užsisakyti su visu patarnavimu. Lietuvių parengimams geriausia vieta. Dėl sąlygų kreipkitės į:

Mr. F. Rožėnas, 488 No. Main St., Raynham, Mass.
Telefonas TO 2-3716.

Vakarienės metu buvo gauta telegrama iš LDD 7 kuopos pirmininkės Bronės Spūdienės iš Brooklyno, kuria pasveikino vakarienės dalyvius.

Po gardžios vakarienės, kurią paruošė darbščios še- mininkės, O. Gegužienės vadovaujamos, jaunieji ir senieji miklino kojas šok- dami polkutes ir kitus šo- kius.

Banketo ruošimo komite- to pirmininku buvo N. Jo- nuška.

BIRŽELIO 14 DIENA—PABALTJO DIENA

Is Mrs. Cleveland patyrė- me, kad Amerikos-Pabaltijo Draugijos pastangomis Massachusetts gubernato- rius šių metų birželio 14 d. paskelbs Pabaltijo Diena. Per radiją bus duotas ata- tinkamas pranešimas ir muzikinė programa.

SANDAROS PIRMOS APSKRITIES GEGUŽINĖ

Birželio 6 d. Framing- ham, Mass., miške, gražio- je vasarietėje įvyks San- daros pirmos apskrities me- tinė gegužinė. Jos progra- ma bus įvairi, bus ir vertin- gų dovanų traukimas.

Pusė šio parengimo pel- no skiriama naujai Laisvės Varpo radijo programai pa- remti.

Kviečiame visą lietuviš- kąją visuomenę dalyvauti šiame parengime, kuriame patys turėsite daug malonu- mų ir kartu paremsite kul- tūringą tautišką darbą.

DALYVAVO SKAUTŲ KONFERENCIJOJE

Dr. Čepas ir A. Banevi- čius praėitą sekmadienį da- lyvavo Tarybų Sąjungos už- grobtų kraštų šioj geležinė- s uždangos pusėj esančių skautų konferencijoje, kuri įvyko Philadelphiajoje.

Bus Gražios Pabaigtuvės

Žiemos meto parengimai šiemet bus baigti gegužės 23 d., 3 val. So. Bostone High School salėj Babuški- naitės baletu studijos pa- sirodymu.

Amerikos-Baltijos Draugijos Susirinkimas

Baltijos-Amerikos Drau- gijos susirinkimas įvyks ketvirtadienį, gegužės 13 d., 8 val. vakaro, International Institute patalpose, 190 Beacon St., Bostone.

Bus latvių, estų ir lietu- vių raportai. Programos dalį išpildys latvių moterų trio (smuikas, cello ir pia- nas). Adv. J. J. Grigalius kalbės apie Kersteno komi- sijos veiklą. Visi kviečia- mi atsilankyti. Po susirin- kimo bus užkandžių. Įėjimas nemokamas.

Moterys Legionierės Rengia Kortų Vakara

S. Dariaus posto moterys legionierės (Ladies' Aux- iliary) rengia šaunų kortų (whist) vakarą šį šeštadie- nį, gegužės 15 d., 7:30 val. vakaro, Sandaros svetainė- je, 124 F St., So. Bostone.

Parengime turėsime gar- džių užkandžių ir bus išda- lyta nemažai gerų dovanų. Visi maloniai prašomi atsi- lankyti.

NUOSIRDUS MANO SVEIKINIMAS

Negalėdamas iš Urugva- jus pats atvykti į gegužės 15 d. Worcesterį įvyksian- čias mano brolio sūnaus Al- girdo Krasinsko vestuves su panele Julija Sinkevičiute, per "Keleivio" puslapius siunčiu jiems savo ir savo šeimos sveikinimus ir nuo- širdžiausius linkėjimus. Bū- kite visą amžį tokie lai- mingi, kokie būsite jungtu- vių dieną!

M. Krasinskas.
Montevideo, Urugvajus.

Posėdžiavo Bendruomenės Naujoji Valdyba

Bendruomenės Bostono skyriaus naujoji valdyba praėitą penktadienį buvo susirinkusi posėdžio, kuri- me be ko kita nutarė suda- ryti šias sekcijas: kultūros, jaunimo ir teising-socialinė. Kultūros sekcijai pavesta vadovauti inž. V. Izbickui, jaunimo—Dr. J. Gimiui.

I kultūros sekciją bus pa- kviesti įvairių vietos kultū- rinių organizacijų (rašyto- jų, dramos, chorų, mokyto- jų ir tt.), o į jaunimo—įvairių jaunimo organizaci- jų atstovai.

Jau pernai iškeltų jauni- mo bibliotekos klausimu nutarta tokią biblioteką steigti ir pavesta vienam nariui surasti jai patalpą.

Išsiaiškinti lituanistinės mokyklos medžiaginę padė- tį ir stengtis ateiti jai pa- galbon. Suruošti šią vasa- rą gegužinę: pavesti izdi- ninkui susirūpinti surinkti narių mokesčių.

Buvo iškeltas ir birželio mėnesio lūdnų įvykių minė- jimo klausimas, bet pasi- tenkinta paaiškinimu, kad tuo rūpinasi ALT vietos skyrius.

Tėvynės Mylėtojų Draugijos susirinkimas įvyks

Caplikų namuose, 788 East Broadway, So. Bostone, penktadienį, gegužės 14 d., 8 val. vakaro. Susirinkime bus renkamas delegatas į draugijos seimą ir svarsto- mi kiti svarbūs reikalai. Vi- sas ir tt. Paruošė ir išleido ši nariai prašomi dalyvauti. Amerikos Lietuvių Taryba.

Vokiskos radio aparatų firmos KOERTING atstovas

ST. GRABIAUSKAS, gyv. 5 Thomas Park, So. Boston 27, Mass., siūlo visomis bangomis ir F. M. penkių modelių radio aparatus. Kainos nuo 100 dolerių. Ga- lima gauti ir su patefonu. Girdisi viso pasaulio trum- pų bangų stotis. Taip pat skubiai reikalingi didesniu- se miestuose atstovai.

Atstovas Clevelande A. Johanson, 7616 Decker, Cleveland 9, Ohio, UT 1-3465.

Artimiausia Trečiadienį, Geg. 19

Naujosios Anglijos Didžiausia Lenktynių Diena

THE MASSACHUSETTS HANDICAP

850,000 Pridėta

Taupyk laik! Tik 15 min. iki lenktynių MTA treinais

Posto laikas 1:30 Daily Double užsidaro 1:15

SUFFOLK DOWNS

ENJOY TRANSCENDENTAL ATMOSPHERE AT THE BLUE SHIP TEA ROOM

WHERE RUSSETT BLAKE DOWE CREATES MUSIC OF BEETHOVEN, CHOPIN AND LISZT PARTICIPATE IN THE FINEST OF LUNCH OR DINNER IN THE CITY. LUNCH 12:30-2:30 DINNER 6:30-10:00. 1000 STATE ST. ATLANTIC ST. BOWEN STATION TEL. LA 3-7719

VISI! SKAUTŲ VAKARĄ SEKMADIENI!

Gegužės 16 d. (sekmadienį), 3:30 val. po pietų, So. Bostono Municipal Building salėje Bostono skautai ir skautės rengia skautišką vakarą—laužą. Programoje matysime pa- čius skautus ir skautes išpil- dant įvairius trumpus vaidi- nimus, jų tarpe Birutės skautių draugovė stato montažėlį, skirtą lietuviš- motinoms pagerbti.

Pirmą kartą Bostone pa- sirodys solistas, humoristas Vilius Braženas.

I šį nuotaikingą parengi- mą kviečiama visa lietuviš- ka visuomenė, o ypač moti- nos su savo šeimomis.

Atleidžia Tarnautojus

Jau turime Lietuvių Enci- klopedijos 2 tomų ir laukia- me kitų. Manome, kad visi nori ko greičiau ją visą tu- rėti. To, aišku, ir leidykla- nori, bet spaudoje jau buvo žinių, kad atleistas redakci- jos sekretorius S. Santvaras ir rinkėjas B. Brazdžionis. Vadinas, mažinamas dar- bininkų skaičius. Ar tuo- manoma pagerinti Enci- klopedijos leidimą?

GALI SUSTREIKUOTI BOSTONO DUONKEPIAI

Šį trečiadienį paaiškės, ar keturių didžiųjų kepyklų darbininkai pradės streiką. Jis paliestų apie 2,000 dar- bininkų.

Kepėjai reikalauja su- trumpinti darbo savaitę iki 35 valandų ir kitų darbo sąlygų pagerinimų. Šiuo metu kepėjų vidutinis va- landinis uždarbis yra \$1.57.

ATSIUNTĖ PAMINĖTI

VISUOTINAS AMERI- KOS LIETUVIŲ KON- GRESAS

Tai 1953 metais lapkričio 27-28 d. Chicago- je įvykusio lietuvių kongre- so eigos aprašymas, sveiki- nimai, kalbos, apyskaitiniai pranešimai, aukotojų sara- mi kiti svarbūs reikalai. Vi- sas ir tt. Paruošė ir išleido ši nariai prašomi dalyvauti. Amerikos Lietuvių Taryba.

GAL NENORĖDAMAS SUKLYDO

Poetas J. Aistis, kalbė- damas So. Bostone B. Braz- džioniui pagerbti iškilmin- game susirinkime išsireiškė taip, lyg jis manytų, kad "Darbininkui" iš Bostono išsikėlus čia grėsęs lietuvi- bės išnykimas, bet laimė, kad čia vėl apsigyvenę poe- tų, profesorių ir tas pavo- jus išnykęs.

Ar aš neteisingai supra- tau kalbėtoją, ar jis bus ap- sirikęs. Iš tikrųjų! Kas čia nori neigti "Darbinin- ko" suvaidintą vaidmenį, kas šiandien nejaucia čia gyvenančių poetų ir kitų žymių kultūrininkų įtakos, bet jei jau prisiminta spau- dos indėlis lietuviųbei palai- kyti Bostone, tai negalima buvo pamiršti tos spaudos, kuri čia skleidžia lietuvišką žodį jau nuo 1905 metų. Juk tai "Keleivis" netrukus įžengs į 51 metus, o "Dar- bininkas" tepasirodė 1914 metais.

Kiek "Keleivis" yra išlei- dęs ir išplatinęs lietuviškų raštų, kiek jam artimi žmonės yra dirbę įvairiose srityse (vaidinę, rengę pra- kalbų ir tt.)!

Zinoma, to viso nebuvo reikalo ten pasakoti, bet ne- buvo reikalinga ir priminti vieno baro nuopelnus taip, lyg kad jis vienas būtų visą frontą laikęs.

LIETUVOS AIDU RADIO PROGRAMA

Sekmadieniais nuo 12:30 iki 1:00 valandos popiet iš stoties WBET, 1460 klc. Vedėjas: Po- vilas Lapėnas.

Biznio reikalais kreiptis šiuo adresu:

PAUL LAPENAS
119 Wrentham St., Dorchester
Tel. CO 5-5364

RADIO PROGRAMA

Lietuvių Radio programa iš stoties WBMS, 1090 ki- lokiklų, veikia sekmadie- niais nuo 12 iki 12:30 val. dieną. Perduodamos lietu- viškos dainos, muzika ir Magdutės Pasaka.

Biznio reikalais kreiptis i- Baltic Florists gėlių ir do- vanų krautuve, 502 East Broadway, So. Bostone. Tel. SO 8-0489. Ten gau- namas ir "Keleivis".

Steponas Minkus.

Pigiai Parduodu Krautuve

Cambridge parduodu mėsos krau- tuve. Yra grocery ir ice cream skyriai. Biznis išdirbtas per 40 me- tų. Darbo yra vyrų ir material. Pajamų per savaitę \$800. Rėndos per mėnesį \$30. Vienas kambarys laisvas gyventi. Kaina tik \$2,500. Skambinkit: ELiot 4-3783 arba 574 Cambridge St., Cambridge, Mass.

Parduodami Namai

Dorchester, geroj vietoj, pardu- du trijų seimų namus, 5-5-5 kamba- rių. Yra "steam heat", 3 vonios, garažas dviem mašinoms. Vienas bu- tas laisvas pirkėjui. Kreiptis tele- fonu GE 6-3632.

Dorchester Geroj Vietoj

3 seimų namas po 7 kambarius su visais įtaisymais, 62 simtai pėdų žemės. Rėndos per mėnesį neša \$128. Kaina \$12,000. Įnešti \$2,500, likusieji išsimokėti lengvomis sąly- gomis. Daugiau informacijų pas- sininką D. Olseiką. Tel. BL 8-2281.

Namai Dorchester

3 seimų namas geroj vietoj, 3-4-4 kambarių su visais įtaisymais. Ne- sa rėndos \$83 per mėnesį. Kaina \$7,500, mažas įnešimas. Šaukit sa- vininką D. Olseiką. Tel. BL 8-2281.

APSIDRAUSK NUO LIGOS IR NELAIMES

Už \$12 per metus gausi ligoje \$25 pašalpos savaitei

Visais insurance reikalais kreiptis į:

BRONIS KONTRIM
598 East Broadway
South Boston, Mass.
Tel. SO 8-1761 ir SO 8-2483

LIETUVIŲ MELODIJOS VALANDA

Populiariškos Radio Programos

Sekmadienio rytais nuo 11 iki 11:30 iš stoties WHIL, 1430 klc.

Biznio reikalais kreiptis i- M. Plutą, 1422 Columbia Rd., So. Boston, tel. SO 8-3657; arba i- St. Butkų, 28 Thelma Rd., Dorchester, tel. AV 2-3531.

DR. D. PILKA

Ofiso Valandos: nuo 2 iki 4 ir nuo 7 iki 8
546 BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.
Telefonas: SO 8-1320

Dr. John Repshis

LIETUVIŠKAS GYDYTOJAS

Valandos: 2-4 ir 6-8
Nedėliomis ir šventadieniais: nuo 10 iki 12 ryto
495 Columbia Road
Arti Upham's Corner
DORCHESTER, MASS.

FLOOD SQUARE HARDWARE CO.

Savininkas A. J. Alekna
628 East Broadway
South Boston 27, Mass.
Telefonas SO 8-4148

A. J. NAMAKSY

REAL ESTATE & INSURANCE

409 W. Broadway
SOUTH BOSTON, MASS.
Office Tel. SO 8-0948
Res. 37 ORIOLE STREET
West Roxbury, Mass.
Tel. PA 7-0402-M

Dr. J. C. Seymour

(LANDZIUS)

Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas
Vartoja vėliausias konstrukcijas
X-RAY Aparatą
Pritaiko Akinius
VALANDOS: nuo 2-4, nuo 7-8
534 BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.

Dr. J. C. Seymour

(LANDZIUS)

Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas
Vartoja vėliausias konstrukcijas
X-RAY Aparatą
Pritaiko Akinius
VALANDOS: nuo 2-4, nuo 7-8
534 BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.

Dr. J. C. Seymour

(LANDZIUS)

Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas
Vartoja vėliausias konstrukcijas
X-RAY Aparatą
Pritaiko Akinius
VALANDOS: nuo 2-4, nuo 7-8
534 BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.

Dr. J. C. Seymour

(LANDZIUS)

Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas
Vartoja vėliausias konstrukcijas
X-RAY Aparatą
Pritaiko Akinius
VALANDOS: nuo 2-4, nuo 7-8
534 BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.

Lietuviška Aptieka

Savininkas H. CABIT

100 Dorchester Street
SOUTH BOSTON, MASS.
Tel. SO 8-4149

Turim visokių vaistų. Siunčiam net Europ. Kalbam lietuviš- kai. Patarnavimas mandagus; kainos nebrangios. Gyvename čia jau 20 metų.

VAISTAS "AZIVA"

- 1—Vaistas nuo nudegimo ir nuo nušutimo vandeniu.
- 2—Vaistas nuo atdarų žaizdų—mostis.
- 3—Akių vaistas.
- 4—Vaistas nuo kojų niežėjimo, pirstams, tarpupirštams ir papirštams.
- 5—Vaistas nuo galvos niežėjimo.
- 6—Vaistas nuo kosulio. Greit pagelbsti.

Reikalaukite šitų vaistų pažymėtais numeriais. Kaina už kiekvieną numerį \$2. Pini- gai, čekis ar money orderis iš kalno. Adresuokit: (4-5)

Joseph Machinskas
295 Silver Street
South Boston 27, Mass.